

Rapporter

Reports

2015/16 ●

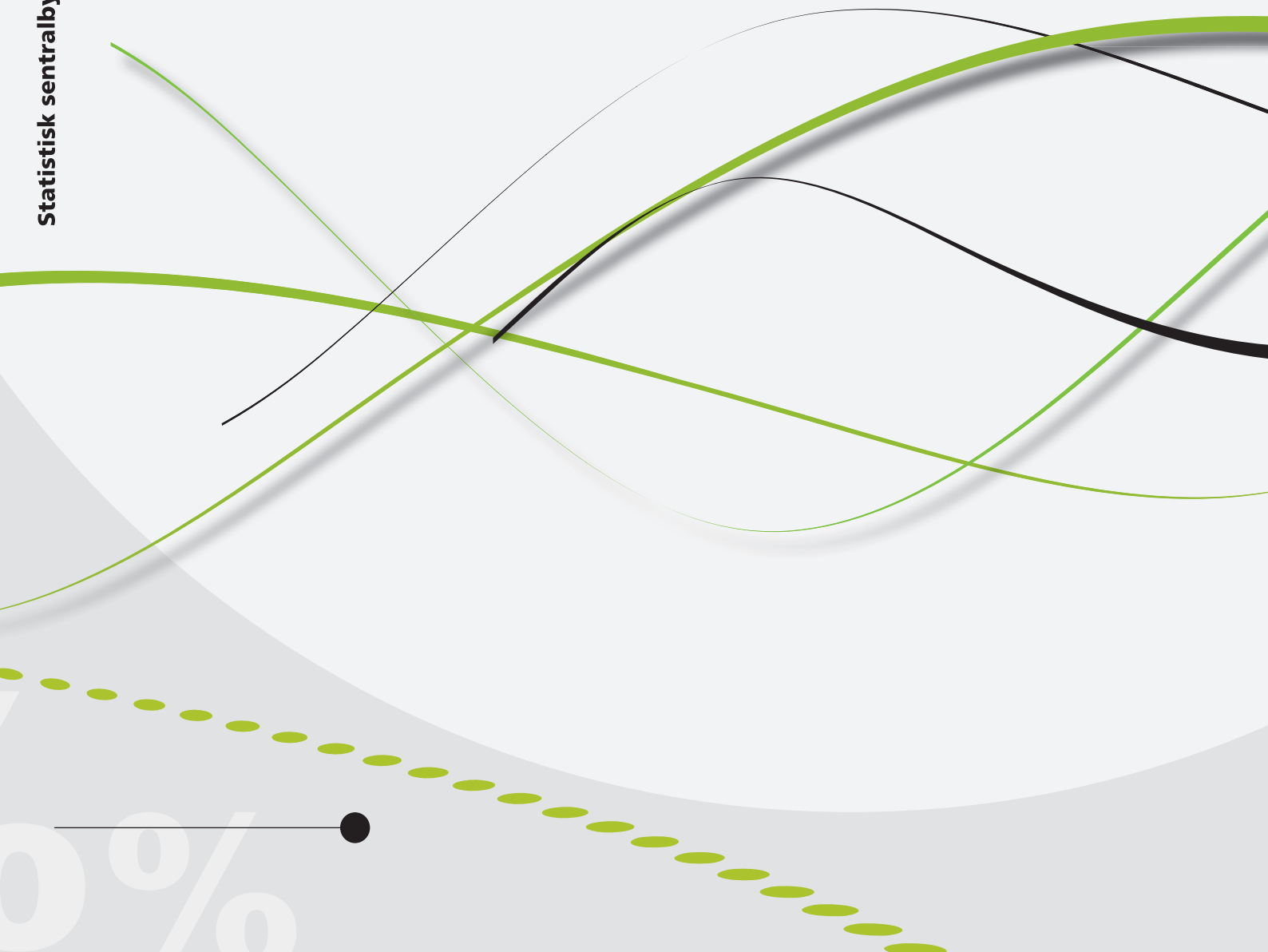
Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Tone Dyrhaug og Vibeke Sky

Barn og unge med innvandrerbakgrunn i barnevernet 2012

Tone Dyrhaug og Vibeke Sky

**Barn og unge med innvandrerbakgrunn i
barnevernet 2012**

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler	..
Publisert mars 2015	Oppgave mangler foreløpig	...
	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-9126-5 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-9127-2 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Statistisk sentralbyrå har gjennomført en analyse der sammenligningen av bruken av barnevernstiltak i de tre gruppene barn og unge uten innvandrerbakgrunn, innvandrere, og norskfødte med innvandrerforeldre, står sentralt.

Rapporten bygger på Statistisk sentralbyrås (SSB) barnevernsstatistikk for 2012, koblet med opplysninger hentet fra SSBs befolkningsstatistikk. Rapporten er en oppdatering av rapportene Barn og unge med innvandrerbakgrunn i barnevernet 2009 (Kalve og Dyrhaug 2011) og Innvandrerbarn i barnevernet 2004 (Allertsen og Kalve 2006). I tillegg til å presentere nye tall for 2012 blir utviklingen fra 2009 også beskrevet.

Rapporten omhandler barn med ulik innvandrerbakgrunn, og deres kontakt med barnevernet. Den er utarbeidet av Tone Dyrhaug og Vibeke Sky ved Seksjon for levekårsstatistikk.

Prosjektstøtte: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD).

Rapporten er tilgjengelig via denne siden der alt som publiseres for området sosiale forhold og kriminalitet, inkludert barnevern er tilgjengelig:
<http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet>

Statistisk sentralbyrå, 17. mars 2015.

Torbjørn Hægeland

Sammendrag

Rapporten viser hvordan kontakten med barnevernet varierer med innvandrerbakgrunn. Det er tre grupper av barn og unge i alderen 0-22 år med barnevernstiltak som sammenlignes: Barn og unge uten innvandrerbakgrunn, innvandrere, og norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre. Rapporten baserer seg på SSBs barnevernsstatistikk for 2012 koblet med SSBs befolkningsstatistikk per 1. januar 2013.

Av 1 456 490 barn og unge i alderen 0-22 år per 1.1.2013 var 13,6 prosent innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. De to gruppene er nokså like av størrelse. Gruppen norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre var størst med 101 800 barn og unge. Gruppen innvandrere bestod av 96 100. Begge gruppene har vokst sterkt, med omtrent 25 prosent, i treårsperioden vi ser på fra 1.1.2010 til 1.1.2013.

I løpet av 2012 var det 53 198 barn og unge i alderen 0-22 år som mottok tiltak fra barnevernet. Sett i forhold til barnebefolkningen 0-22 år hadde 36,5 per 1 000 barn og unge tiltak fra barnevernet i 2012.

- 40 244 var barn og unge uten innvandrerbakgrunn, en rate på 32,0 per 1 000 hadde tiltak.
- 7 331 var innvandrere, en rate på 76,3 per 1 000 hadde tiltak.
- 5 136 norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre, en rate på 50,4 per 1 000 med tiltak.

Fra 2009 har antallet med tiltak økt i alle tre gruppene. Tiltaksraten har også økt for barn og unge uten innvandrerbakgrunn og innvandrere, mens den er omtrent lik for norskfødte med innvandrerforeldre.

I forhold til barnebefolkningen finner vi de høyeste ratene med tiltak blant innvandrere for de aller yngste og i de eldste aldersgruppene. Men for 3-5-åringer og 6-12-åringer er de høyeste ratene blant norskfødte med innvandrerforeldre. I de resterende aldersgruppene er ratene for norskfødte med innvandrerforeldre lavere enn for innvandrere, men høyere enn for barn og unge uten innvandrerbakgrunn. Det er en overvekt av gutter som mottar hjelp fra barnevernet i alle tre gruppene, og den største overvekten er blant innvandrere.

Det er mye bruk av de samme barnevernstiltakene for alle tre gruppene. De mest brukte tiltakene i alle gruppene i absolutte tall er samlekategoriene andre tiltak og råd og veiledning. Blant innvandrere følger deretter økonomisk hjelp, for norskfødte med innvandrerforeldre barnehage og for barn og unge uten innvandrerbakgrunn besøkshjem.

Blant innvandrere med barnevernstiltak skiller Afghanistan seg ut med det høyeste antall barn og unge i barnevernet og den høyeste raten, da 288 per 1 000 barn og unge har tiltak. Andre land som har mange barn og unge i barnevernet som Somalia og Irak har henholdsvis 86 og 84 per 1 000 med tiltak. Blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre har flest foreldre fra Irak, Pakistan, Somalia og Vietnam. Ratene med tiltak for disse landene var i overkant av 60 per 1 000 for barn og unge med foreldre fra Irak og Vietnam, og rundt 45 for de med foreldre fra Pakistan og Somalia. Blant innvandrere som hadde flukt som innvandringsgrunn var det 3,7 ganger så høye rater med tiltak sammenlignet med barn og unge som kom til Norge for familiegjenforening.

76 prosent av barn og unge plassert utenfor hjemmet ved utgangen av 2012 var uten innvandrerbakgrunn. Men sett i forhold til barnebefolkningen var det 2,7 ganger så mange innvandrere som var plassert som barn og unge uten innvandrerbakgrunn. Norskfødte med innvandrerforeldre hadde den laveste plasseringsraten.

I Oslo har hvert tredje barn i alderen 0-22 år innvandrerbakgrunn, 10 prosent er innvandrere og 23 prosent er norskfødte med innvandrerforeldre. Barn og unge i Oslo i alle tre gruppene mottok sjeldnere tiltak sammenlignet med resten av landet.

Abstract

This report describes how contact with the Child welfare services varies with immigrant background. The following three groups of minors (children and adolescents 0-22 years) are compared: 1) minors without an immigrant background, 2) immigrant minors and 3) Norwegian-born minors to immigrant parents. This report is based on Statistics Norway's child welfare service statistics 2012, together with population as per 1 January 2013.

Of the 1 456 490 minors aged 0-22 years per 1 January 2013, 13.6 percent were immigrants and Norwegian-born to immigrant parents. These two groups are quite similar in size. Norwegian-born to immigrant parents was the largest group with 1 018 800 minors, and there were 96 100 immigrants. Both groups have grown strongly, about 25 percent, in the three-year period from 1 January 2010 to 1 January 2013.

During 2012, 53 198 minors received measures from the Child welfare services. Compared to the population of minors, 0-22 years, the ratio was 36.5 per 1 000 receiving measures in 2012.

The largest group receiving measures during 2012 was minors without an immigrant background, the number was 40 244, a ratio of 32.0 per 1 000. 7 331 immigrant minors received measures, a ratio of 76.3 per 1 000 immigrant minor. Fewer Norwegian-born to immigrant parents received measures in 2012, 5 136, a ratio of 50.4 per 1 000. The number of minors receiving measures has increased in all three groups since 2009. The ratios have also increased for minors without an immigrant background and immigrant minors. For Norwegian-born minors to immigrant parents the ratios are about the same in 2012 as in 2009.

Compared to the population of minors we find the highest ratios with measures among immigrants for the youngest children and in the oldest age groups. For 3-5-year-olds and 6-12-year-olds the highest ratios are among Norwegian-born to immigrant parents. In the other age groups the ratios among Norwegian-born to immigrant parents are lower than among immigrants, but higher than among minors without an immigrant background. More boys received help from the child welfare service in all three groups, and the highest level is among immigrants.

Immigrant minors from Afghanistan has by far the highest ratio, 288 per 1 000 received measures. The ratios for immigrant minors from Somalia and Iraq who received measures are also high, with 86 and 84 per 1 000 respectively. Among Norwegian-born minors with immigrant parents the minors from Iraq, Pakistan, Somalia and Vietnam have the highest ratios of measures. More than 60 per 1 000 Norwegian born minors with parents from Iraq and Vietnam received measures, and around 45 per 1 000 of those with parents from Pakistan and Somalia. The ratio of measures for immigrant minor refugees were 3.7 times higher than the ratios for minors where family reunification was the reason for immigration.

76 percent of minors, who were placed outside their homes at the end of 2012, had no immigrant background. But compared to the child population 2.7 times as many immigrants were placed outside their homes than minors without immigrant background. Norwegian-born to immigrant parents had the lowest placement rate.

In Oslo, one in three minor has an immigrant background, 10 percent are immigrants and 23 percent are Norwegian-born to immigrant parents. Minors, who lived in Oslo, in all groups, received less often measures compared to the rest of the country.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Noen sentrale begreper.....	7
1.2. Barn og unge i Norge.....	8
1.3. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.....	8
1.4. Landbakgrunnen til barn og unge.....	9
1.5. Hovedpunkter fra kapittel 1.....	10
2. Barn og unge med barnevernstiltak i 2012 og endringer fra 2009	11
2.1. De yngste barna: 0-2 år og 3-5 år.....	12
2.2. Skolebarn: 6-12 år.....	12
2.3. Tenåringene: 13-17 år.....	12
2.4. Unge med ettervern: 18-22 år.....	13
2.5. Flere gutter enn jenter med tiltak.....	13
2.6. Noen utvalgte tiltak.....	14
2.7. Bruk av hjelpe- og omsorgstiltak.....	16
2.8. Hovedpunkter fra kapittel 2.....	19
3. Landbakgrunnen til barn og unge med barnevernstiltak	20
3.1. Hvilke land kommer innvandrere med barnevernstiltak fra?.....	20
3.2. Landbakgrunn for norskfødte med innvandrerforeldre med barnevernstiltak.....	21
3.3. Hovedpunkter fra kapittel 3.....	22
4. Plasseringer utenfor hjemmet	23
4.1. Plasseringer i ulike aldersgrupper.....	24
4.2. Flere gutter enn jenter er plassert.....	25
4.3. Bruk av ulike typer plasseringstiltak.....	26
4.4. Hovedpunkter fra kapittel 4.....	28
5. Grunn for iverksettelse av tiltak	29
5.1. Forholdene i hjemmet særlige behov.....	29
5.2. Mishandling og omsorgssvikt.....	29
5.3. Rusmisbruk.....	30
5.4. Psykiske lidelser.....	30
5.5. Barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet).....	31
5.6. Hovedpunkter fra kapittel 5.....	31
6. Ulike innvandringsgrunner	32
6.1. Innvandret som flyktning.....	33
6.2. Innvandret for familiegjenforening.....	33
6.3. Hovedpunkter fra kapittel 6.....	34
7. Er Oslo forskjellig fra resten av landet?	35
7.1. Hver tredje barn og unge i Oslo har innvandrerbakgrunn.....	35
7.2. Andel barn og unge med innvandrerbakgrunn i bydelene i Oslo.....	36
7.3. Store variasjoner i ratene med tiltak i bydelene i Oslo.....	36
7.4. Barn og unge med innvandrerbakgrunn mottar oftest barnevernstiltak.....	37
7.5. Hovedpunkter fra kapittel 7.....	39
Referanser	40
Vedlegg A: Tabeller	41
Figurregister	50
Tabellregister	51

1. Innledning

I denne rapporten ser vi på barn og unge som selv er innvandrere, samt norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre og deres plass i barnevernet i 2012 sammenlignet med barn og unge uten innvandrerbakgrunn. I tillegg til å presentere nye tall for 2012 vil rapporten se på utviklingen i perioden fra 2009 til 2012. Rapporten er en oppdatering av Barn og unge med innvandrerbakgrunn i barnevernet 2009 (Kalve og Dyrhaug 2011) og Innvandrerbarn i barnevernet 2004 (Allertsen og Kalve 2006).

Som i rapporten for 2009, inneholder også denne rapporten et eget kapittel om Oslo. Oslo er interessant fordi hver tredje innbygger i Oslo i alderen 0-22 år enten selv er innvandrer eller er født i Norge av innvandrerforeldre. Og 27 prosent av alle innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 0-22 år i Norge bodde i Oslo per 1.1.2013.

Det sentrale i rapporten er en sammenligning av bruken av barnevernstiltak mellom de tre gruppene: barn og unge uten innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Ofte er det mest relevant å se på innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre hver for seg. En grunn er den ulike alderssammensetningen i disse gruppene, se figur 1.1. Andre faktorer som skiller er for eksempel at norskfødte barn med flyktningeforeldre ikke selv har opplevd flukt, og at barn av analfabeter har fått skolegang. Samtidig har de en kulturell kapital som er annerledes enn den er i den øvrige befolkningen, ved at de har foreldre som har innvandret (Ellingsen 2010).

Det legges opp til sammenligning av rater med tiltak, altså en sammenligning av hvor stor andel barn og unge som har fått hjelp i forhold til befolkningstall i de tre gruppene, og hvilke tiltak de har mottatt. I analysen Innvandring og innvandrere 2010 (Henriksen, Østby og Ellingsen 2010) påpekes det at levekår varierer med alder, kjønn, utdanningsnivå og sosial bakgrunn. For innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er levekårene i tillegg påvirket av en rekke andre forhold. For innvandrerne har forhold som for eksempel hvilket land de eller deres foreldre har kommet fra, og hvorfor de har innvandret til Norge, betydning. Videre er det viktig hvor gamle de var da de innvandret, og hvor lenge de har bodd i Norge (Ellingsen 2010). For innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i barnevernet vil vi se på hvilken landbakgrunn de har, og hvorfor de kom til Norge.

1.1. Noen sentrale begreper

Innvandrere Personer født i utlandet av utenlandske foreldre, og som selv har innvandret til Norge.

Norskfødte med innvandrerforeldre Personer født i Norge med to foreldre som er innvandrere.

Landbakgrunn Eget fødeland for innvandrere. For norskfødte med innvandrerforeldre er dette foreldrenes (mors) fødeland.

Innvandringsgrunn Grunn til første innvandring, slik grunnen framkommer i registreringer i utlendingsforvaltningens registre, og slik en ellers kan avlede den til ut fra ulike relevante variabler. Variabelen er laget i SSB for demografisk bruk, og avspeiler ikke direkte de mer juridisk orienterte registreringene i utlendingsforvaltningen.

Barnevernloven - lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester Loven som regulerer barnevernsområdet.

<i>Barnevernstiltak</i>	Hjemlet i barnevernloven. Disse kan være hjelpe- eller omsorgstiltak. I 2012 hadde SSB 28 tiltakskategorier. Se mer under i definisjonene av hjelpe- og omsorgstiltak.
<i>Hjelpetiltak</i>	Etter lov om barneverntjenester hjemlet i § 4-4. Hjelpetiltak kan for eksempel være økonomisk hjelp, barnehage, støttekontakt, tilsyn, besøkhjem/avlastningshjem, fritidsaktiviteter, råd og veiledning. Den nye barnevernloven som kom i 1993, åpnet for at barn kan plasseres borte fra hjemmet – for eksempel i fosterhjem - uten at man må treffe vedtak om å ta omsorgen. En slik plassering etter § 4-4 femte ledd, vil da bli et hjelpetiltak.
<i>Omsorgstiltak</i>	Etter lov om barneverntjenester grunngitt i § 4-12, § 4-8 andre ledd og § 4-8 tredje ledd. Alle vedtak om å ta omsorgen for barnet og plassere det til oppfostring borte fra hjemmet skal avgjøres i fylkesnemnda. Omsorgstiltak er her tiltak hjemlet i § 4-12 som for eksempel beredskapshjem, fosterhjem, barnevernsinstitusjon, andre behandlingsinstitusjoner eller andre omsorgstiltak utenfor hjemmet. Når barnet er under omsorg, skal alle tiltak barnet har registreres som omsorgstiltak.
<i>Plasseringstiltak</i>	Tiltak der barn og unge (0-22 år) er plassert av barnevernet. I SSB regnes følgende tiltak som plasseringstiltak: Egen bolig/hybel, bolig med oppfølging, beredskapshjem, fosterhjem, barnevernsinstitusjon og andre behandlingsinstitusjoner.
<i>Rater med tiltak</i>	De mest brukte ratene er antall barn og unge med barnevernstiltak 0-22 år per 1 000 barn og unge i samme aldersgruppe. Rater brukes for å kunne sammenligne de tre analysegruppene; a) barn og unge uten innvandrerbakgrunn, b) innvandrere og c) norskfødte med innvandrerforeldre. Rapporten benytter også alders- og kjønnsbestemte rater, for eksempel antall barn 0-2 år med barnevernstiltak per 1 000 barn 0-2 år i analysegruppen.
<i>Ettervern</i>	I 1998 ble barnevernloven endret slik at tiltak som blir startet opp før barnet er 18 år, kan fortsette eller bli erstattet med andre hjelpetiltak, dersom barnet gir sitt samtykke til dette. Slike tiltak kan fortsette til barnet blir 23 år, og et fellesbegrep for tiltak i aldersgruppen 18-22 år er ettervern. I følge barnevernloven skal opphør av tiltak ved fylte 18 år begrunnes ut fra hensynet til barnets beste.
<i>Barn</i>	Personer under 18 år (0-17 år).
<i>Barn og unge</i>	Personer under 23 år (0-22 år).

1.2. Barn og unge i Norge

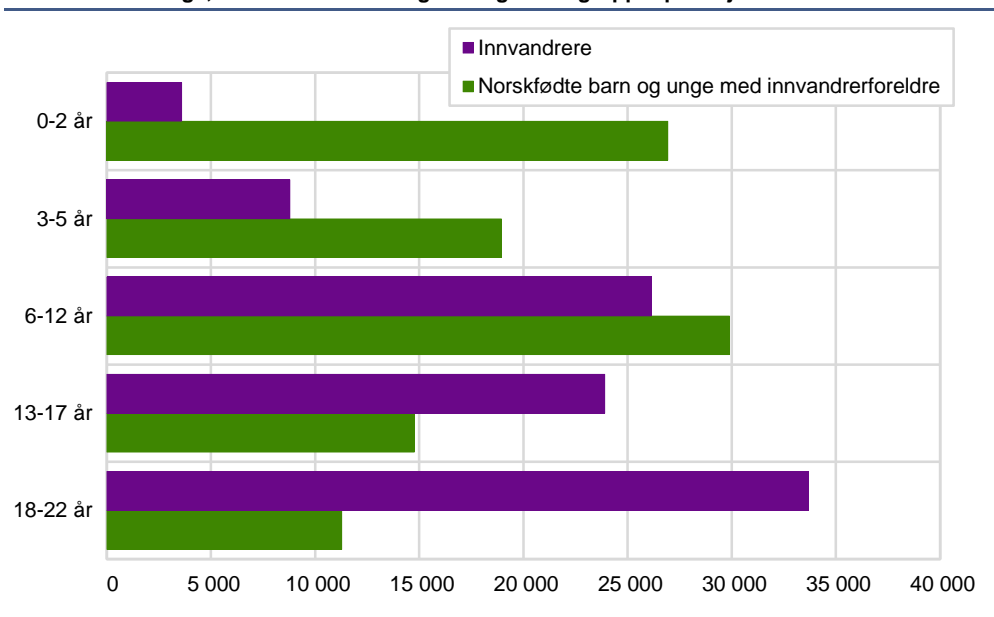
Ved inngangen til 2013 var folketallet i Norge 5 051 300. Av disse var 710 500 innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Til sammen utgjorde disse to gruppene 14,1 prosent av landets befolkning. På samme tidspunkt var det 1 456 500 barn og unge i alderen 0-22 år bosatt i Norge. Ved inngangen til 2010 var antallet barn og unge i alderen 0-22 år 1 426 300. I treårsperioden fra 2010 var det en økning på 2,1 prosent i denne aldersgruppen. I samme periode har antall barn og unge blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre økt med nesten 25 prosent. Fra 158 915 barn og unge fra 0-22 år per 1.1.2010, til 197 957 tre år senere. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre utgjorde 13,6 prosent av befolkningen i alderen 0-22 år 1.1.2013.

1.3. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre

Ved inngangen til 2013 var det henholdsvis 96 135 innvandrere og 101 822 norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 0-22 år. Tre år tidligere var det 76 815 innvandrere og 82 100 norskfødte barn med innvandrerforeldre. Begge gruppene har vokst omtrent like sterkt i treårsperioden, over 25 prosent flere innvandrere og

24 prosent flere norskfødte med innvandrerforeldre ved utgangen av 2012. Aldersstrukturen i de to gruppene er for øvrig svært forskjellig (se figur 1.1.).

Figur 1.1. Innvandrere og norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre 0-22 år bosatt i Norge, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper per 1. januar 2013. Absolutte tall

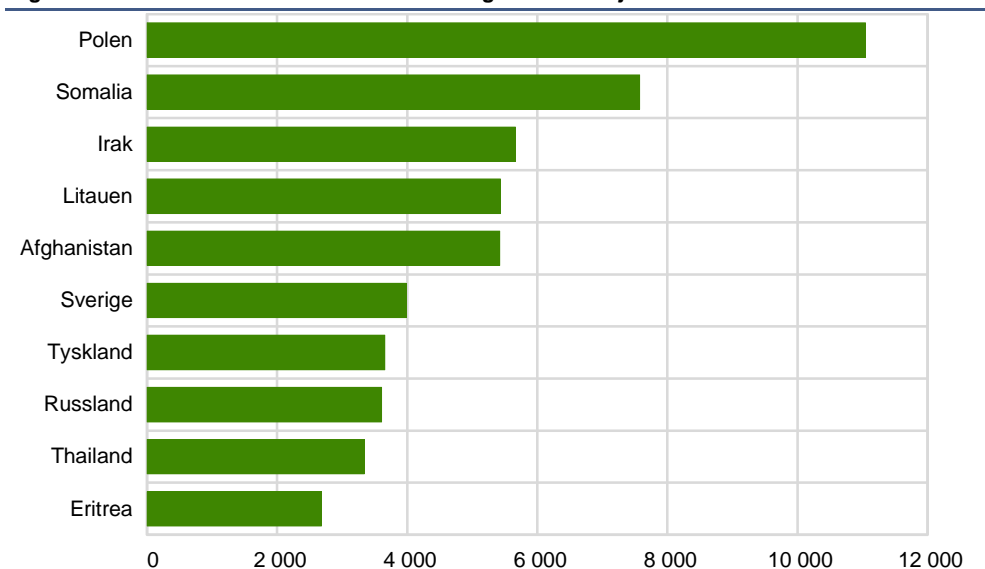
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant innvandrere var det få barn yngre enn 13 år, 40 prosent, mens 3 av 4 barn (74 prosent) i gruppen norskfødte barn med innvandrerforeldre var under 13 år. Blant innvandrere var det også veldig mange over 18 år, hele 35 prosent. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er i gjennomsnitt mye yngre enn befolkningen som helhet, og forskjellene mellom de to gruppene skyldes særlig at det blant innvandrere er mange unge voksne. De barna som innvandrere har fått etter at de kom til Norge er enda yngre (<http://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/nokkeltall/innvandring-og-innvandrere>).

Størrelsen på de ettårige kullene varierer sterkt både blant innvandrere, fra 285 barn som var i sitt første leveår til 8 498 unge innvandrere som var 22 år, og for norskfødte med innvandrerforeldre, fra 10 155 barn som var 0 år til 1 919 som var 22 år (se vedleggstabell A1). Til sammenligning varierer de ettårige kullene fra 50 090 til 58 347 for barn og unge uten innvandrerbakgrunn. Dette innebærer at alderssammensetningen i hver av gruppene av barn og unge med innvandrerbakgrunn avviker på hver sin måte sammenlignet med den vi finner blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn.

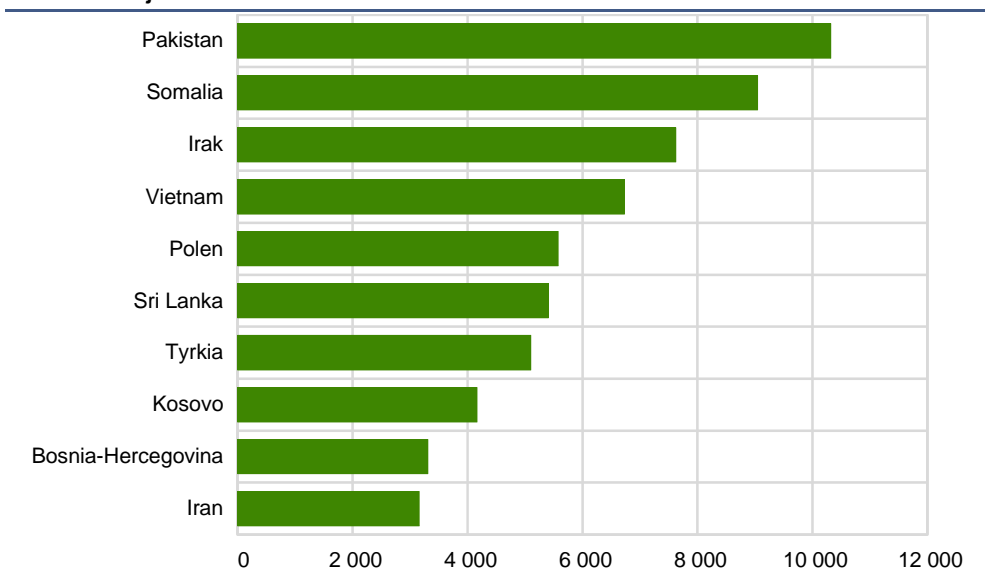
1.4. Landbakgrunnen til barn og unge

Vi vil nå se nærmere på landbakgrunnen til barn og unge med innvandrerbakgrunn per 1. januar 2013, se figur 1.2. Blant de 96 135 innvandrere var det flest med bakgrunn fra Polen, i alt 11 044. Det var også mange innvandrere i alderen 0-22 år fra Somalia (7 573), Irak (5 667), Litauen (5 433), Afghanistan (5 425), Sverige (3980), Tyskland (3659), Russland (3609), Thailand (3340) og Eritrea (2683). Innvandrene kom fra i hele 179 forskjellige land og selvstyrte områder.

Figur 1.2. Innvandrere 0-22 år etter landbakgrunn. Per 1. januar 2013. Absolutte tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant de 101 822 norskfødte med innvandrerforeldre var det flest som hadde foreldre fra Pakistan, i alt 10 323. Det var også mange norskfødte barn med foreldre fra Somalia (9 047), etterfulgt av dem med foreldre fra Irak (7 624), Vietnam (6 729), Polen (5 577), Sri Lanka (5 408), Tyrkia (5 101), Kosovo (4 169), Bosnia-Hercegovina (3 312) og Iran (3 164). Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre har sine røtter fra 172 forskjellige land og selvstyrte områder.

Figur 1.3. Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre 0-22 år etter landbakgrunn. Per 1. januar 2013. Absolutte tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

1.5. Hovedpunkter fra kapittel 1

- I Norge var det 1 456 500 barn og unge i alderen 0-22 år per 1. januar 2013.
- 96 135 innvandrere, få under 1 år, så større og større årskull frem til 23 år.
- 101 822 norskfødte med innvandrerforeldre, mange under 1 år så mindre og mindre årskull frem til 23 år.
- Blant innvandrerne 0-22 år kom flest fra Polen, Somalia, Irak, Litauen og Afghanistan.
- Blant norskfødte med innvandrerforeldre hadde flest foreldre fra Pakistan, Somalia, Irak, Vietnam og Polen.

2. Barn og unge med barnevernstiltak i 2012 og endringer fra 2009

I løpet av 2012 var det totalt 53 198 barn og unge som mottok tiltak fra barnevernet. Dersom vi ser antall barn og unge med tiltak i forhold til barnebefolkningen 0-22 år, mottok 36,5 per 1 000 barn og unge i Norge hjelp fra barnevernet i 2012, mot 32,6 per 1 000 i 2009.

Ettersom barnevernet kan hjelpe barn og unge fram til de er 23 år (jmfør barnevernloven § 1-3) benytter vi befolkningstall for 0-22 år, og kaller dette barnebefolkningen. Etter fylte 18 år, er alle tiltak fra barnevernet frivillige hjelpetiltak.

Barn og unge uten innvandrerbakgrunn er analysegruppen med klart flest barn og unge med tiltak, 40 244, noe som utgjør 76 prosent av samtlige barn og unge med barnevernstiltak i 2012. Tre år tidligere hadde 36 878 uten innvandrerbakgrunn tiltak, dette tilsvarte 79 prosent av alle barn og unge med tiltak i 2009. Det vil si at innslaget av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i barnevernet har økt med tre prosentpoeng, mens andelen barn og unge i barnevernet uten innvandrerbakgrunn er tilsvarende redusert.

Mens økningen i antall barn og unge uten innvandrerbakgrunn med barnevernstiltak var 3 366 eller 9 prosent fra 2009 til 2012, var tilsvarende økning for innvandrere 43 prosent. I løpet av 2012 hadde 7 331 innvandrere tiltak fra barnevernet, mot 5 129 i 2009. Av samtlige barn og unge med tiltak i 2012 var 14 prosent innvandrere, mot 11 prosent i 2009.

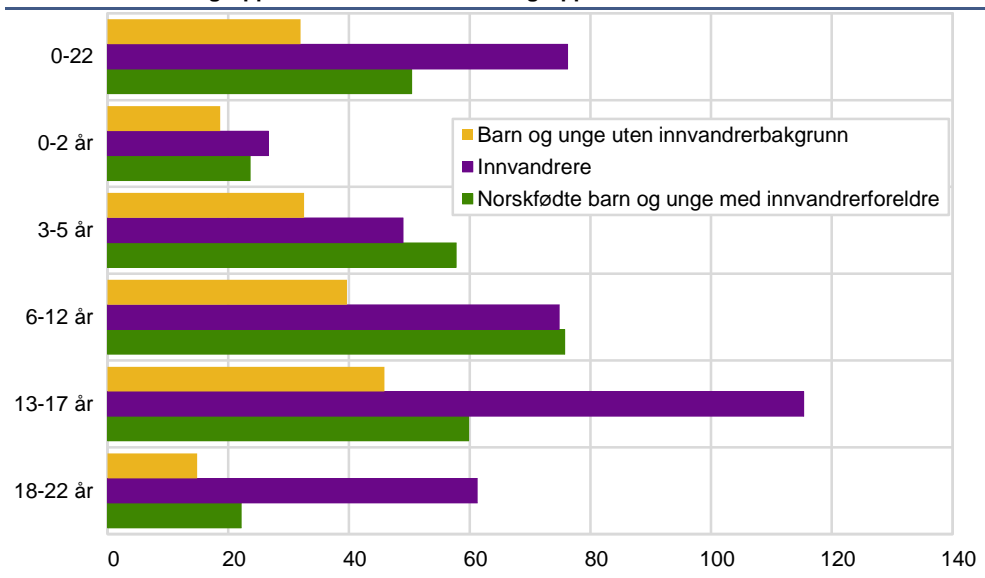
Inkludert i gruppen innvandrere er **enslige mindreårige flyktninger**. SSB har laget en rapport om denne gruppen med tall for 2007 og 2011 som viser hvem som er i denne gruppen og hvilken kontakt de har med barnevernet (Haugen og Dyrhaug 2014). I 2011 var det 1 746 enslige mindreårige flyktninger som mottok tiltak, en kraftig økning fra 470 i 2007.

Noen kjennetegn ved denne gruppen som kan belyse tallene for innvandrere i barnevernet i 2012 videre i denne rapporten, er at 84 prosent var gutter, en økning fra 71 prosent i 2007. I 2011 kom hele 60 prosent fra Afghanistan. Andelen som mottok ettervern (18-22 år) var 58 prosent i denne gruppen, mens andelen blant alle i barnevernet var 12 prosent i 2011. De mest brukte tiltakene for denne gruppen var økonomisk hjelp, bolig med oppfølging, fritidsaktiviteter, råd og veiledning, bolig/hybel og barnevernsinstitusjon.

Blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre hadde 5 136 tiltak i 2012. På tre år har det i denne gruppen blitt 985 flere barn og unge med tiltak, en økning på 24 prosent. Nesten 10 prosent av alle barn og unge med tiltak i løpet av 2012 var norskfødte med innvandrerforeldre, noe som er en økning fra 9 prosent i 2009.

For 0,9 prosent av barn med tiltak mangler vi gyldig personnummer, og disse 487 barna er det ikke mulig å fordele på de tre analysegruppene. I tabellframstillingen er dette gruppen *uoppgitt*.

Ser vi antall barn og unge med tiltak i forhold til barnebefolkningen 0-22 år i de tre gruppene (se figur 2.1. og vedleggstabell A7), finner vi at barnevernstiltak er mest utbredt blant innvandrere. Her hadde 76,3 per 1 000 barn og unge tiltak i løpet av 2012. Av norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre mottok til sammenligning 50,4 per 1 000 barnevernstiltak. Lavest andel finner vi blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn hvor 32,0 per 1 000 barn og unge i alderen 0-22 år mottok tiltak i 2012. Figur 2.1. viser at det er store forskjeller mellom de ulike aldersgruppene. Dette vil vi se nærmere på i de neste avsnittene, se også vedleggstabell A9.

Figur 2.1. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 i hver aldersgruppe. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.1. De yngste barna: 0-2 år og 3-5 år

Færrest barn og unge med barnevernstiltak sett i forhold til barnebefolkningen finner vi blant de yngste og de eldste. For de yngste barna 0-2 år uten innvandrerbakgrunn, har det vært en økning fra 16 barn med tiltak per 1 000 barn i 2009 til 19 barn per 1 000 i 2012. For innvandrerbarn og norskfødte barn med innvandrerforeldre har det derimot vært en reduksjon i treårsperioden. For innvandrerbarn i denne aldersgruppen var det en reduksjon fra 40 per 1 000 i 2009 til 27 per 1 000 i 2012 og for norskfødte barn med innvandrerforeldre var det en reduksjon fra 25 til 24 barn per 1 000 i treårsperioden. Men i forhold til barnebefolkningen var det, som i 2009, flest innvandrerbarn som mottok barnevernstiltak blant de aller yngste.

I aldersgruppen 3-5 år var det i 2012 klart flest norskfødte barn med innvandrerforeldre, 58 barn per 1 000, som mottok tiltak. Dette er en reduksjon fra 63 per 1 000 barn med tiltak i 2009. I de to andre gruppene var det en økning, for innvandrerbarn fra 43 i 2009 til 49 per 1 000 i 2012, og blant barn uten innvandrerbakgrunn fra 28 til 33 per 1 000 3-5-åringene som mottok barnevernstiltak i 2012.

2.2. Skolebarn: 6-12 år

For barn i skolealder 6-12 år var det også norskfødte barn med innvandrerforeldre som hadde flest tiltak per 1 000 barn, med 76. Dette er en økning fra 67 per 1 000 i 2009. For innvandrerbarn var andelen 75 per 1 000 barn, mot 78 tre år tidligere. Barn uten innvandrerbakgrunn har hatt en økning fra 36 til 40 barn per 1 000 i alderen 6-12 år som mottok barnevernstiltak.

Blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre er det denne aldersgruppen som har flest med tiltak per 1 000.

2.3. Tenåringene: 13-17 år

For både barn og unge uten innvandrerbakgrunn og innvandrere er det tenåringene, 13-17 år, som er den aldersgruppen som har flest tiltak per 1 000, se figur 2.1. Hele 115 per 1 000 innvandrerbarn i alderen 13-17 år hadde tiltak fra barnevernet i 2012, noe som er uendret fra tre år tidligere. Barn uten innvandrerbakgrunn er de eneste i denne aldersgruppen som har hatt en økning i barn med tiltak per 1 000 på disse tre årene, fra 43 til 46 per 1 000 barn i 2012. For norskfødte barn med innvandrerforeldre var det en reduksjon i antall tenåringer med barnevernstiltak i forhold til befolkningens mengde, fra 64 i 2009 til 60 per 1 000 i 2012.

2.4. Unge med ettervern: 18-22 år

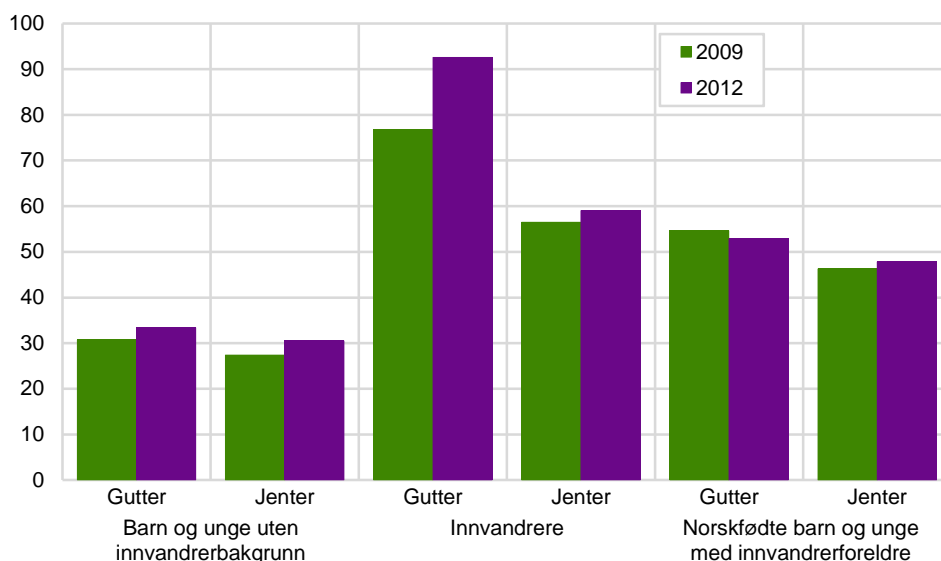
For de unge i alderen 18-22 år med tiltak, også kalt ettervern, var det en økning i andelen med tiltak i forhold til befolkningen for alle gruppene. Mens det blant de unge uten innvandrerbakgrunn var en økning fra 13 til 15 per 1 000 med tiltak i treårsperioden, og en økning fra 21 til 22 for norskfødte unge med innvandrerforeldre, var det nesten en fordobling i treårsperioden blant unge innvandrere. Dette skyldes nok i stor grad økningen av enslige mindreårige flyktninger i barnevernet (se boks side 11). Unge innvandrere med tiltak økte fra 32 per 1 000 i 2009 til 61 per 1 000 i 2012.

2.5. Flere gutter enn jenter med tiltak

I befolkningen barn og unge i alderen 0-22 år, var fordelingen 51 prosent gutter og 49 prosent jenter ved inngangen til 2013. Også innenfor hver av gruppene vi ser på, barn og unge uten innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, er fordelingen mellom kjønnene slik.

Blant barn og unge som mottar tiltak fra barnevernet er det større ulikhet mellom kjønnene enn i befolkningen 0-22 år som helhet, se vedleggstabell A3. For barn og unge uten innvandrerbakgrunn var 54 prosent gutter i 2012, mens 46 prosent var jenter. Dette er samme fordeling mellom kjønnene som i 2009. Blant innvandrere med tiltak i løpet av 2012 var det en høyere andel gutter, 62 prosent, og 38 prosent jenter, en endring fra 58 prosent gutter og 42 prosent jenter i 2009. For norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre var andelen gutter redusert fra 55 til 54 prosent disse tre årene og andelen jenter har gått tilsvarende opp.

Figur 2.2. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2009 og 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

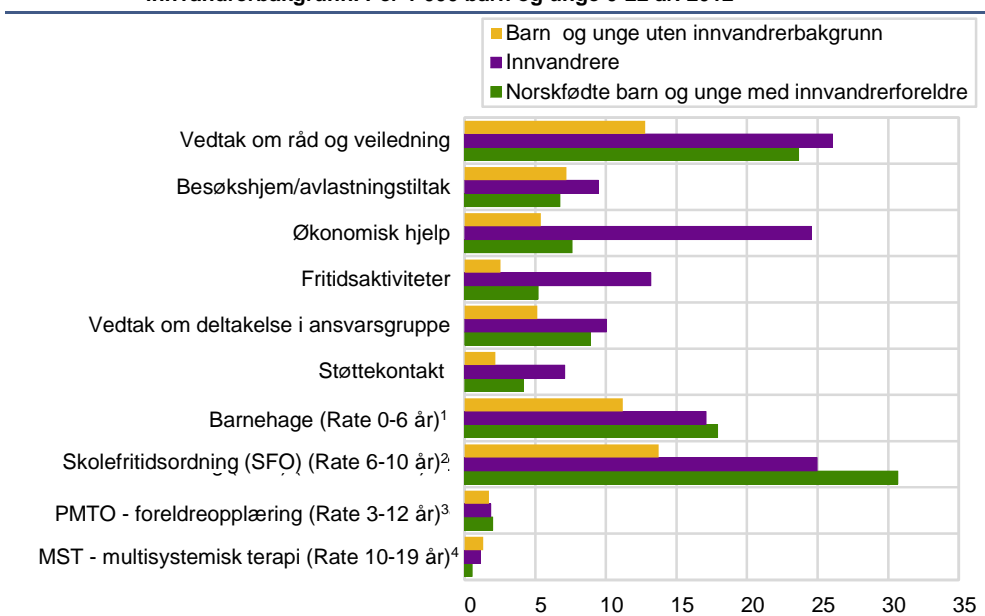
Dersom vi ser antall gutter og jenter med tiltak i forhold til barnebefolkningen (se vedleggstabell A3 også i rapport (Kalve og Dyrhaug 2011) for 2009-tall og figur 2.2.), finner vi at det per 1 000 barn 0-22 år uten innvandrerbakgrunn var 33 gutter og 31 jenter som mottok tiltak fra barnevernet i 2012. Tre år tidligere, i 2009, var det 31 per 1 000 gutter og 27 per 1 000 jenter 0-22 år uten innvandrerbakgrunn som mottok tiltak. Tilsvarende tall for innvandrere i 2012 var 93 gutter og 59 jenter per 1 000 med tiltak. I 2009 var det 77 gutter og 57 jenter per 1 000 med tiltak i denne gruppen. Blant norskfødte barn med innvandrerforeldre var det 55 gutter og 46 jenter per 1 000 med tiltak i 2009. Tre år senere var det 53 per 1 000 gutter og 48 per 1 000 jenter i alderen 0-22 år som mottok barnevernstiltak i denne gruppen.

Av figur 2.2. ser vi at økningen disse tre årene i antall gutter med barnevernstiltak per 1 000 har vært større enn tilsvarende økning for jenter i analysegruppene som omfatter innvandrere og barn og unge uten innvandrerbakgrunn. Når det gjelder norskfødte barn med innvandrerforeldre var det derimot en liten reduksjon i antall gutter med tiltak per 1 000 fra 2009 til 2012, og en økning i andelen for jenter samme periode.

2.6. Noen utvalgte tiltak

Skiller bruken av ulike typer tiltak seg mellom de tre gruppene? I barnevernsstatistikken er det 28 ulike kategorier av tiltak som barn og unge kan registreres med. I dette avsnittet vil vi se på nærmere på noen utvalgte tiltak, først og fremst de tiltakene som er mest brukt, men også noen andre tiltak, se figur 2.3. For å få fullstendig oversikt over alle 28 tiltakene og hvor mange som mottar hvert av tiltakene innenfor hver gruppe se i vedleggstabellene A2 og A7.

Figur 2.3. Barn og unge med noen utvalgte barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

¹ Per 1 000 barn 0-6 år.

² Per 1 000 barn 6-10 år.

³ Per 1 000 barn 3-12 år.

⁴ Per 1 000 barn 10-19 år.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedtak om råd og veiledning

Vedtak om råd og veiledning er definert som et tiltak i barnevernsstatistikken fra 2007, og er i 2012 det mest brukte barnevernstiltaket, fulgt av *andre tiltak*, en samlekategori der saksbehandlerne registrerer tiltak som ikke passer inn i de 27 andre kategoriene. Både blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var det flere barn som mottok *råd og veiledning* enn *andre tiltak*. Blant innvandrere var *andre tiltak* litt mer brukt enn *råd og veiledning*. Bruken av *råd og veiledning* har økt kraftig fra 13 894 barn og unge med dette tiltaket i fra 2009 til hele 21 163¹ i 2012.

I forhold til befolkningstall var den høyeste andelen med *råd og veiledning* blant innvandrere, her var det 26,1 per 1 000 i alderen 0-22 år som mottok tiltaket i 2012. Deretter fulgte norskfødte med innvandrerforeldre med 23,7 per 1 000. Mens barn og unge uten innvandrerbakgrunn ligger en del lavere med 12,8 per 1 000 med tiltaket *råd og veiledning*.

¹ 163 barn og unge med tiltaket *råd og veiledning* vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 21 004 barn og unge i de tre analysegruppene.

Vedtak om råd og veiledning er et tiltak som prosentvis brukes oftest av norskfødte barn med innvandrerforeldre, nesten halvparten i denne gruppen, 47 prosent, hadde dette tiltaket. For barn uten innvandrerbakgrunn og innvandrere mottok henholdsvis 40 og 34 prosent *råd og veiledning* i 2012.

Økonomisk hjelp

Dette er også et mye brukt barnevernstiltak i alle tre gruppene. For innvandrere er dette det mest brukte tiltaket etter *andre tiltak* og *vedtak om råd og veiledning*. En del av grunnen kan være at vi i denne gruppen finner mange unge fra de øverste alderstrinnene.

I forhold til befolkningstall var det også innvandrere som hadde den høyeste raten på 24,6 per 1 000. Blant norskfødte med innvandrerforeldre var det 7,6 per 1 000 i alderen 0-22 år som mottok *økonomisk hjelp* i 2012, og for barn og unge uten innvandrerbakgrunn 5,4 per 1 000.

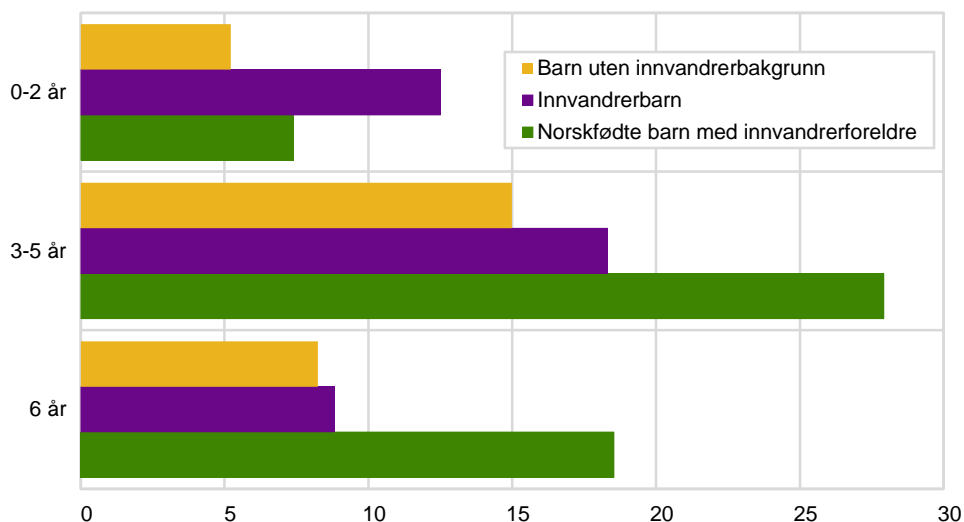
Om lag hver tredje innvandrer med tiltak mottok *økonomisk hjelp*, 32 prosent. Mens 17 prosent av barn og unge uten innvandrerbakgrunn og 15 prosent av norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre mottok *økonomisk hjelp* i 2012. Totalt mottok 10 054² barn og unge dette tiltaket.

Barnehage

I 2012 var det totalt 5 367³ barn og unge som hadde barnehageplass via barnevernet. Dette er en nedgang fra 2009 på vel 3 prosent.

Totalt 273 innvandrere hadde *barnehagetiltak* i løpet av 2012, noe som utgjør 17,1 per 1 000 barn i alderen 0-6 år (se vedleggstabell A7). Norskfødte barn med innvandrerforeldre hadde en litt høyere rate med 17,9 barn per 1 000 i alderen 0-6 år. Her var det 914 barn som hadde *barnehage* som tiltak. I alt var det 4 148 barn uten innvandrerbakgrunn som hadde *barnehage* som tiltak, en rate på 11,2 per 1 000 barn 0-6 år.

Figur 2.4. Barn med barnehage som tiltak, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn i ulike aldersgrupper. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I alle tre analysegruppene har andelen blant barn i alderen 0-2 år med barnehage-tiltak gått litt ned fra 2009 til 2012. Den største nedgangen finner vi for norskfødte

² 130 barn og unge med tiltaket *økonomisk hjelp* vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 9 924 barn og unge i de tre analysegruppene.

³ 32 barn med tiltaket *barnehage* vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 5 335 barn i de tre analysegruppene.

barn med innvandrerforeldre der raten gikk ned fra 9,4 til 7,4 per 1 000 barn 0-2 år. For gruppen barn uten innvandrerbakgrunn i alderen 0-2 år var det 5,2 per 1 000 som mottok *barnehagetiltak* i 2012 mot 5,9 per 1 000 i 2009. Blant innvandrerbarna var nedgangen fra 12,9 i 2009 til 12,5 per 1 000 i 2012.

For aldersgruppen 3-5 år var det også nedgang i alle analysegruppene. Sett i forhold til befolkningstall var det blant norskfødte barn med innvandrerforeldre 27,9 per 1 000 barn i 2012 mot 37,0 per 1 000 barn 3-5 år som mottok *barnehagetiltak* i 2009. Tilsvarende tall for innvandrerbarn var en nedgang fra 21,4 per 1 000 barn 3-5 år i 2009 til 18,3 per 1 000 barn i 2012. For barn uten innvandrerbakgrunn var det i denne aldersgruppen en nedgang fra 15,7 til 15,0 per 1 000 barn 3-5 år i treårsperioden.

SFO (Skolefritidsordning)

Totalt 4 778⁴ barn hadde tiltaket *SFO* i løpet av 2012. Den største prosentandelen finner vi blant norskfødte barn med innvandrerforeldre, 14 prosent i denne gruppen hadde *SFO*. Blant barn uten innvandrerbakgrunn var andelen 9 og blant innvandrerbarn med tiltak var det 6 prosent som hadde *SFO* som tiltak fra barnevernet.

SFO er et tilbud til barn i de fire første klassetrinnene, dermed er *SFO* et aldersbestemt tiltak og vi gjør oppmerksom på at raten i figur 2.3. og i vedleggstabell A7 er beregnet per 1 000 barn 6-10 år, og ikke i forhold til 0-22 år som for de fleste andre tiltakene. Når vi ser dette tiltaket i forhold til befolkningstall, per 1 000 barn i alderen 6-10 år, og ser på andelene som benytter tiltaket i de tre gruppene hver for seg, er *SFO* det mest brukte tiltaket både blant barn uten innvandrerbakgrunn med 13,7 per 1 000 og blant norskfødte barn med innvandrerforeldre med 30,7. Raten for innvandrerbarn var 25,0.

I absolutte tall var det klart flest uten innvandrerbakgrunn, 3 601 barn, som hadde *SFO* som tiltak. Men når vi ser tallene i forhold til barnebefolkningen, og sammenligner de tre gruppene, er plass på *SFO* et barnevernstiltak som oftere brukes til gruppene norskfødte barn med innvandrerforeldre og innvandrerbarn, enn til barn uten innvandrerbakgrunn.

Besøkshjem/avlastningstiltak

Det var 10 744⁵ barn og unge som hadde *besøkshjem* i løpet av 2012. Dette tiltaket er mye mer vanlig blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn enn blant barn og unge med innvandrerbakgrunn. Hele 9 072 uten innvandrerbakgrunn, eller 23 prosent i denne gruppen, fikk *besøkshjem* i løpet av 2012. Blant innvandrere mottok 910 barn og unge dette tiltaket det vil si 12 prosent av alle innvandrere med tiltak. 688 norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre hadde *besøkshjem*, noe som utgjør 13 prosent.

Men sett i forhold til befolkningstall hadde innvandrere den høyeste raten med *besøkshjem* med 9,5 per 1 000, mens barn og unge uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre hadde nokså like rater med henholdsvis 7,2 og 6,8 per 1 000 barn og unge.

2.7. Bruk av hjelpe- og omsorgstiltak

Ved utgangen av 2012 var det totalt 38 722 barn og unge med tiltak fra barnevernet. Fire av fem barn hadde bare hjelpetiltak. For noen barn er ikke hjelpetiltak nok, og ved utgangen av 2012 var 7 805 barn, eller hvert femte barn med tiltak, under barnevernets omsorg.

⁴ 27 barn med tiltaket *SFO* vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 4 751 barn i de tre analysegruppene.

⁵ 74 barn og unge med tiltaket *besøkshjem* vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 10 670 barn og unge i de tre analysegruppene.

Omsorgsovertakelse

§ 4-12 i barnevernloven sier at vedtak om å overta omsorgen for et barn kan treffes

- a) dersom det er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen barnet får, eller alvorlige mangler i forhold til den personlige kontakt og trygghet som det trenger etter sin alder og utvikling,
- b) dersom foreldrene ikke sørger for at et sykt, funksjonshemmet eller spesielt hjelpetrengende barn får dekket sitt særlige behov for behandling og opplæring,
- c) dersom barnet blir mishandlet eller utsatt for andre alvorlige overgrep i hjemmet, eller
- d) dersom det er overveiende sannsynlig at barnets helse eller utvikling kan bli alvorlig skadd fordi foreldrene er ute av stand til å ta tilstrekkelig ansvar for barnet.

I løpet av året kan et barn ha både omsorgstiltak og hjelpetiltak dersom omsorgen overtas av barnevernstjenesten via Fylkesnemnda, ved at omsorgen tilbakeføres til foreldre eller ved at barnet fyller 18 år i løpet av året. Et barn over 18 år kan ikke være under barnevernets omsorg, og tiltakene barnet fortsetter å ha registreres da som hjelpetiltak. Ved utgangen av året kan et barn kun registreres med enten hjelpe- eller omsorgstiltak, og tall for 31.12. er mest gunstig å bruke når det handler om omsorgstiltak og plasseringer.

I dette avsnittet vil vi benytte tall for barn i alderen 0-17 år fordi det kun er barn under 18 år som kan være under barnevernets omsorg. Ved utgangen av 2012 var det i de tre analysegruppene til sammen 34 094 barn under 18 år med barnevernstiltak (se vedleggstabell A10). Av disse hadde 77 prosent hjelpetiltak, mens barnevernet hadde overtatt omsorgen for nær 23 prosent av barna⁶. Sammenlignet med utgangen av 2009 har andelen under omsorg økt fra 20 prosent.

Barn uten innvandrerbakgrunn

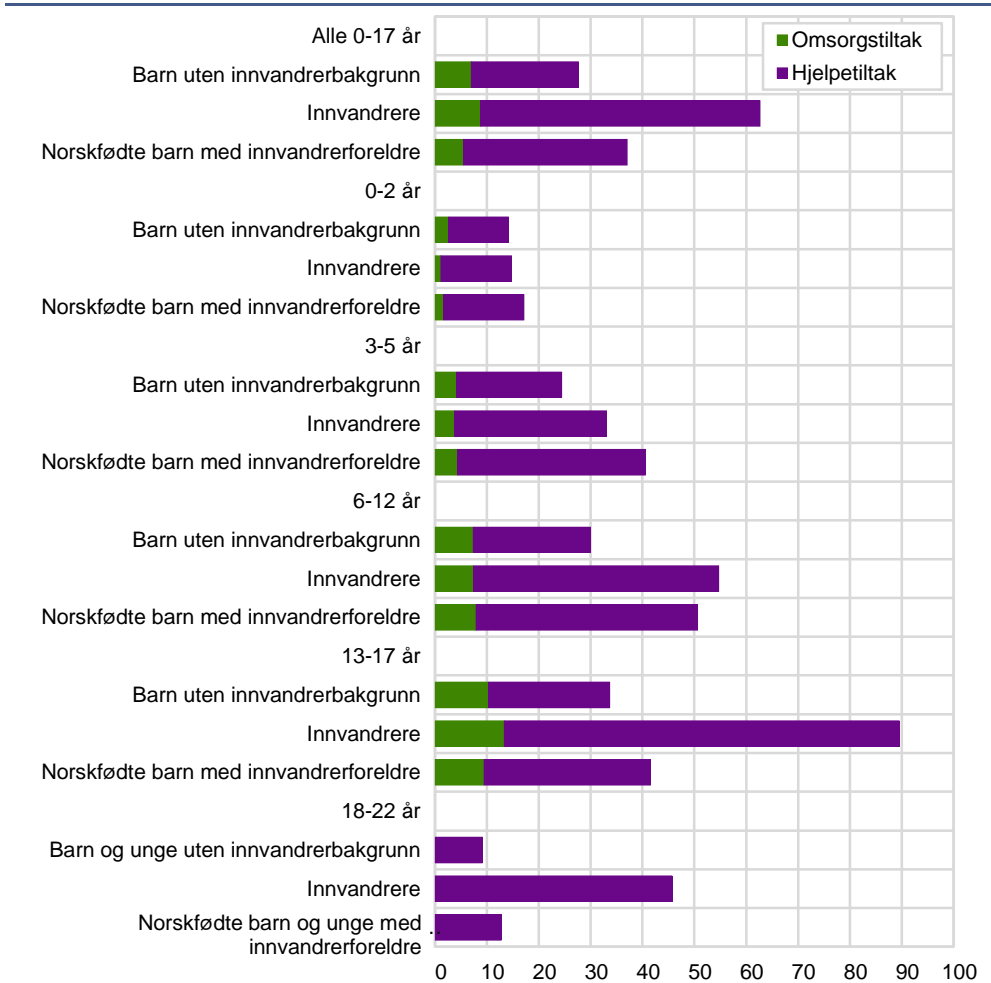
Av 7 786 barn under omsorg ved utgangen av 2012 var 6 737 barn uten innvandrerbakgrunn. Dette utgjør nesten 87 prosent av alle barn med omsorgstiltak, en nedgang fra 89 prosent i 2009. Sett i forhold til barnebefolkningen har det for barn uten innvandrerbakgrunn vært en liten økning i ratene for barn med omsorgstiltak ved utgangen av 2012 for alle aldersgruppene (se vedleggstabell A10). Også hjelpetiltak har høyere rater i de yngste aldersgruppene, men har gått ned fra 24,3 per 1 000 til 23,4 i aldersgruppen 13-17 år.

Innvandrerbarn

Antall innvandrerbarn under 18 år med tiltak per 31.12. har steget fra 3 353 i 2009 til 3 915 i 2012. Andelen med hjelpetiltak i denne gruppen var 86 prosent og dermed var 14 prosent under omsorg ved utgangen av 2012.

I forhold til barnebefolkningen har raten med hjelpetiltak gått ned i alle aldersgrupper fra 2009 til 2012 blant innvandrerbarn. Raten med omsorgstiltak har økt i aldersgruppene 3-5 og 6-12 år, men gått ned blant de yngste, 0-2 år, og de eldste, 13-17 år.

⁶ Totalt var det 34 390 barn 0-17 år med barnevernstiltak per 31.12.2012, der 296 av disse hadde ufullstendig fødselsnummer og dermed ukjent bakgrunn. Av disse hadde 277 barn hjelpetiltak, og 19 barn var under omsorg. Det vil si at i de tre analysegruppene hadde 26 308 barn under 18 år hjelpetiltak, og 7 786 barn var under omsorg ved utgangen av 2012.

Figur 2.5. Barn og unge med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn, aldersgrupper og type tiltak. Per 1 000 barn og unge. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Norskfødte barn med innvandrerforeldre

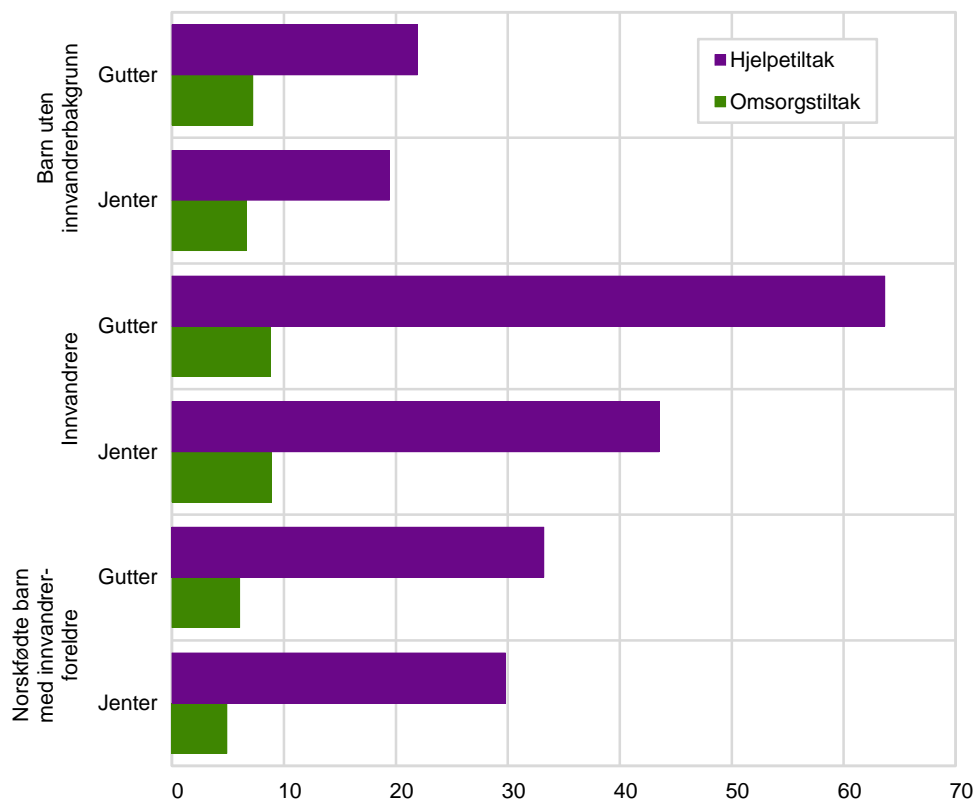
Tallet på norskfødte barn med innvandrerforeldre med tiltak per 31.12. har økt fra 2009 til 2012, fra 3 046 til 3 355 barn. Fordelingen mellom hjelpe- og omsorgstiltak er omtrent den samme som blant innvandrerbarn, med vel 85 prosent med bare hjelpetiltak, og omtrent 15 prosent under omsorg ved utgangen av 2012. Andelen under omsorg har økt fra 10 prosent i 2009.

Blant norskfødte barn med innvandrerforeldre er ratene i forhold til barnebefolkningen redusert for hjelpetiltak i alle aldersgrupper, mens i ratene under omsorg er det en økning i samtlige aldersgrupper fra 2009 til 2012.

Gutter er oftere under omsorg

I figur 2.6. sammenlignes gutter og jenter i de tre analysegruppene i forhold til andel som mottok henholdsvis hjelpetiltak og omsorgstiltak. Blant barn uten innvandrerbakgrunn og norskfødte barn med innvandrerforeldre er ratene både for hjelpetiltak og omsorgstiltak høyere blant guttene enn blant jentene.

For innvandrerbarn ser vi at raten under omsorg er så vidt høyere for jenter enn for gutter, mens ratene for hjelpetiltak er en god del høyere blant innvandregutter sammenliknet med innvandrerjenter.

Figur 2.6. Barn med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn, kjønn og type tiltak. Per 1 000 barn 0-17 år. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.8. Hovedpunkter fra kapittel 2

- 53 198 barn og unge mottok barnevernstiltak i 2012, en rate på 36,5 per 1 000 med tiltak.
- 40 244 av disse var barn og unge uten innvandrerbakgrunn, en rate på 32,0 per 1 000.
- 7 331 var innvandrere, en rate på 76,3 per 1 000 som mottok barnevernstiltak.
- 5 136 var norskfødte med innvandrerforeldre, en rate på 50,4 per 1 000 som mottok tiltak.
- Det er flere barn og unge med tiltak i alle tre gruppene i 2012 enn det var i 2009. Raten med tiltak for norskfødte med innvandrerforeldre er omtrent som i 2009, mens den har økt noe for barn og unge uten innvandrerbakgrunn og kraftig for innvandrere. Det siste må sees i sammenheng med stor økning i antall enslige mindreårige flyktninger med tiltak.
- Bruken av ulike tiltak er ikke så forskjellig mellom de tre gruppene, og mange av forskjellene mellom gruppene kan knyttes til den ulike alderssammensetningen, samt enslige mindreårige flyktninger blant innvandrere.
- Av barn og unge med tiltak ved utgangen av 2012 hadde hvert femte barn omsorgstiltak.
- Blant innvandrere var 8,8 per 1 000 under omsorg, mens 6,9 per 1 000 uten innvandrerbakgrunn og 5,5 per 1 000 norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 0-17 år mottok omsorgstiltak.

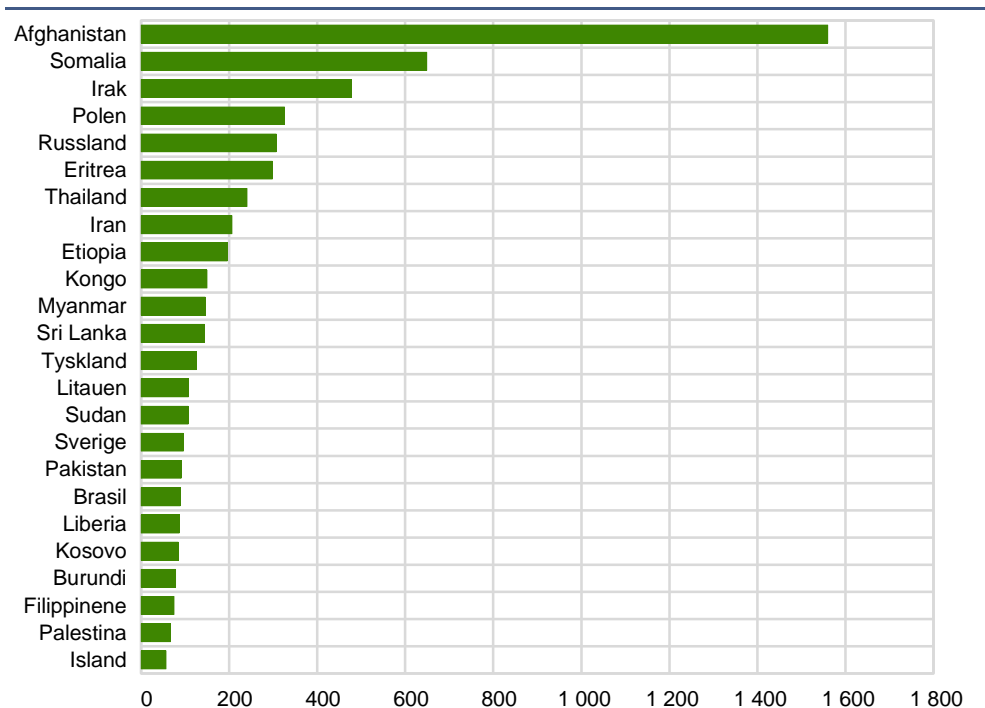
3. Landbakgrunnen til barn og unge med barnevernstiltak

Mens 7,6 prosent av innvandrere og 5,0 prosent av norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre hadde barnevernstiltak i løpet av 2012, hadde bare 3,2 prosent av barn og unge uten innvandrerbakgrunn tiltak. I dette kapitlet ser vi nærmere på hvor barn og unge med innvandrerbakgrunn og barnevernstiltak har sine røtter. Er noen land sterkere representert når det gjelder barn og unge med tiltak enn andre, sett i forhold til barnebefolkningen, og hvordan er forholdet mellom innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre? Tallene i dette kapitlet er også i vedleggstabell A12.

3.1. Hvilke land kommer innvandrere med barnevernstiltak fra?

De 7 331 innvandrerne 0-22 år som hadde barnevernstiltak i løpet av 2012 kom fra 140 forskjellige land. Figur 3.1. viser de 25 landene hvor 50 eller flere barn og unge som selv har innvandret og mottar barnevernstiltak kommer fra. Den klart største gruppen av innvandrere med tiltak kom fra Afghanistan, hele 1 560 barn og unge, eller 21 prosent av alle innvandrere med tiltak. Fra Somalia kom 649 barn og unge med tiltak, og 477 var fra Irak, noe som utgjør henholdsvis 9 og 7 prosent av alle innvandrere 0-22 år med tiltak. Deretter følger Polen, Russland, Eritrea, Thailand, Iran og Etiopia, og de utgjør hver fra 4,4 til 2,7 prosent av alle innvandrere 0-22 år med tiltak.

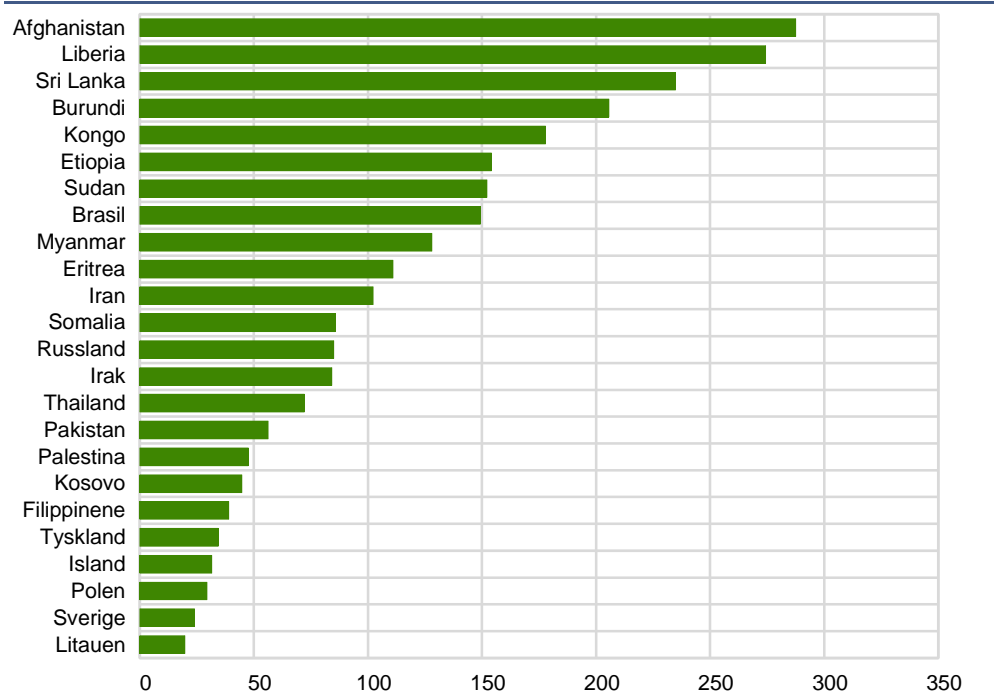
Figur 3.1. Innvandrere 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Absolutte tall. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vi vil nå se på i hvilken grad barn og unge som har innvandret fra ulike land mottar barnevernstiltak i løpet av 2012. Figur 3.2. viser at innvandrere fra Afghanistan også har den høyeste raten med barnevernstiltak, hele 288 per 1 000 barn og unge som har innvandret fra Afghanistan mottok tiltak. Barn og unge fra Liberia har også en høy rate med barnevernstiltak i løpet av 2012 med 274 per 1 000. Deretter følger Sri Lanka og Burundi med henholdsvis 235 og 206 per 1 000 barn og unge fra hvert av landene. Kongo med 178 per 1 000, Etiopia med 154, Sudan med 152 og Brasil med 149 barn og unge per 1 000 med tiltak ligger også høyt. Land der mange av innvandrerne kommer fra som Somalia, Irak, Russland og Polen har noe lavere rater for barn og unge med tiltak med henholdsvis 86, 84, 85 og bare 30 per 1 000 for barn og unge fra Polen.

Figur 3.2. Innvandrere 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Per 1 000 innvandret fra det enkelte land 0-22 år. 2012

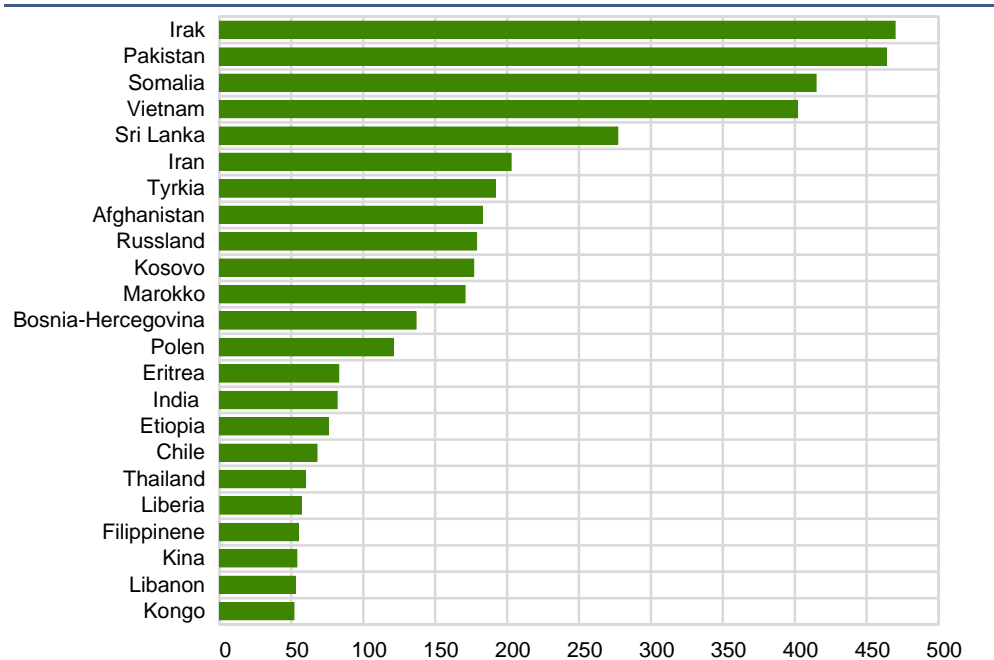

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.2. Landbakgrunn for norskfødte med innvandrerforeldre med barnevernstiltak

De 5 136 norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre som hadde barnevernstiltak i løpet av 2012 hadde sin bakgrunn fra 120 land. Flest hadde foreldre fra Irak og Pakistan, 470 og 464, det betyr at hvert land utgjør vel 9 prosent av alle norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre med tiltak. Deretter fulgte Somalia og Vietnam med henholdsvis 415 og 402, rundt 8 prosent hver. De neste landene utgjør fra 5,4 til 2,7 prosent hver og er Sri Lanka, Iran, Tyrkia, Afghanistan, Russland, Kosovo, Marokko og Bosnia-Hercegovina.

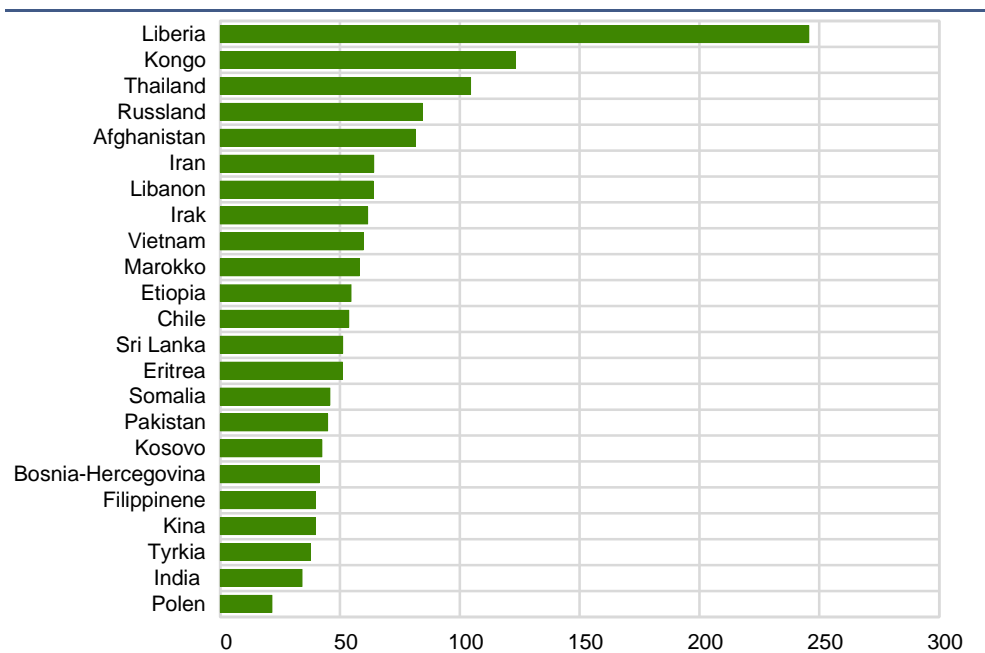
Figur 3.3. Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Absolutte tall. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Ser vi på i hvilken grad norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre fra ulike land mottar barnevernstiltak i løpet av 2012, viser figur 3.4. at norskfødte med innvandrerbakgrunn fra Liberia har den høyeste raten med barnevernstiltak, hele 246 per 1 000 norskfødte barn og unge med bakgrunn fra Liberia mottok tiltak. Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre fra Liberia med tiltak består av få personer, kun 57 (se figur 3.3.). Men siden også det totale antall norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre fra Liberia er såpass lavt som 232 (se vedleggstabell A12), blir andelen med tiltak så høy. Også Kongo og Thailand har høye rater med 123 og 105 per 1 000, men det er få norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre som har tiltak i absolutte tall fra disse landene, henholdsvis 52 og 60.

Figur 3.4. Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Per 1 000 norskfødte med innvandrerforeldre fra det enkelte land 0-22 år. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Deretter følger Rusland og Afghanistan med henholdsvis 84 og 81 per 1 000 norskfødte barn og unge med bakgrunn fra hvert av landene. Iran og Libanon med 64 per 1 000, Irak med 62, Vietnam med 60 og Marokko med 58 barn og unge per 1 000 med tiltak har også betydelige rater sammenlignet med gjennomsnittet for norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre som var i overkant av 50 per 1 000 barn og unge med tiltak i 2012. Land der mange av norskfødte med innvandrerforeldre kommer fra som Pakistan og Somalia har lavere rater for barn og unge med tiltak og ligger under gjennomsnittet med henholdsvis 45 og 46 per 1 000.

3.3. Hovedpunkter fra kapittel 3

- Blant de 7 331 innvandrerne 0-22 år med tiltak kom flest fra Afghanistan, Somalia, Irak, Polen og Rusland.
- Høyest rate for innvandrere med tiltak hadde barn og unge fra Afghanistan med 288 per 1 000.
- Blant 5 136 norskfødte med innvandrerforeldre som mottok tiltak hadde flest foreldre fra Irak, Pakistan, Somalia, Vietnam og Sri Lanka.
- Høyest rate for norskfødte med innvandrerforeldre fra Liberia, men mer interessant er ratene for de med foreldre fra Pakistan og Somalia med 45 og 46 per 1 000.

4. Plasseringer utenfor hjemmet

Dette kapitlet tar for seg plasseringer av barn og unge utenfor hjemmet. En plassering kan skje enten som hjelpetiltak eller som omsorgstiltak, og i dette kapitlet vil vi se plasseringer under ett uavhengig av hvilken lovhjemmel som er brukt ved plassering.

Dersom hjelpetiltak i hjemmet ikke er tilstrekkelig for at barnet skal ha en trygg oppvekst, og foreldrenes omsorgsevne og oppdragelse ikke strekker til, så kan barnet plasseres utenfor hjemmet.

Frivillige plasseringer etter § 4-4 femte ledd⁷ er hjelpetiltak, og trådte i kraft med barnevernloven i 1993. Det har siden den gang vært en betydelig økning i bruk av plasseringer som hjelpetiltak. Frivillige plasseringer skal i utgangspunktet være kortvarige, der foreldrene i en periode ikke er i stand til å ha den daglige omsorgen. Det er imidlertid ingen regler for hvor lenge et barn kan være frivillig plassert. Dersom et barn er frivillig plassert, kan fylkesnemnda i følge § 4-8 vedta at barnet ikke skal flyttes i inntil 3 måneder, dersom flyttingen kan være til skade for barnet, eller dersom det ikke er rimelig grunn til flyttingen.

Mer enn halvparten av plasserte barn er plassert etter omsorgsovertakelse i fylkesnemnda. Vedtak om å overta omsorgen for et barn etter § 4-12 skjer dersom det er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen i hjemmet, som at foreldrene ikke sørger for at barnet får nødvendig behandling, dersom barnet opplever mishandling eller overgrep, og der det er fare for barnets helse og utvikling.

Plasseringer kan også være midlertidige vedtak om å flytte barnet ut av hjemmet i akutsituasjoner (§§ 4-6 og 4-25), eller barnet kan bli plassert utenfor hjemmet på bakgrunn av store atferdsvansker (§§ 4-24 og 4-26).

I løpet av 2012 kan ett barn ha bodd i en og samme fosterfamilie over lengre tid, men fosterhjemmet kan likevel ha endret seg mellom kategoriene ordinært og forsterket. Ett og samme barn kan dessuten ha flyttet mellom ulike plasseringstiltak i løpet av året, og kan dermed være registrert et uvisst antall ganger. I løpet av 2012 var det totalt registrert 19 918 plasseringer⁸ for barn fra de tre analysegruppene (vedleggstabell A2). Ved utgangen av året kan et barn kun være registrert i ett plasseringstiltak, og vi vil derfor benytte tall per 31.12. i den videre analysen av plasseringstiltakene (figur 4.1. og vedleggstabell A8).

Totalt 13 917⁹ barn og unge i alderen 0-22 år var plassert utenfor sin opprinnelige familie ved utgangen av 2012. Dette er 2 562 flere barn enn ved utgangen av 2009, en økning på 23 prosent. For 119 av de plasserte barna mangler vi opplysninger om hvilken bakgrunn de har, så i de tre analysegruppene var det til sammen 13 798 barn og unge som var plassert per 31.12.2012. Antall barn og unge uten innvandrerbakgrunn talte i alt 10 441, det vil si 76 prosent av dem som var plassert ved utgangen av 2012. 2 607 var innvandrere og 750 var norskfødte med innvandrerforeldre, henholdsvis 19 og 5 prosent av alle plasserte. Sammenlignet med utgangen av 2009 har fordelingen endret seg en god del. I 2009 var 83 prosent uten innvandrerbakgrunn, andelen er altså redusert med 7 prosentpoeng på tre år. Andelen innvandrere var 13 og andel norskfødte med innvandrerforeldre var 4 prosent i 2009. Det er

⁷ Plasseringer etter barnevernloven § 4-4 femte ledd er de mest vanlige av frivillige plasseringer, men også plasseringer etter §§ 4-6 første ledd og 4-26 er frivillige plasseringer.

⁸ Omfatter tiltakene; bolig/hybel, bolig med oppfølging, beredskapshjem, fire typer fosterhjem, barnevernsinstitusjon og andre behandlingsinstitusjoner. 243 barn og unge med disse tiltakene vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 19 675 i de tre analysegruppene.

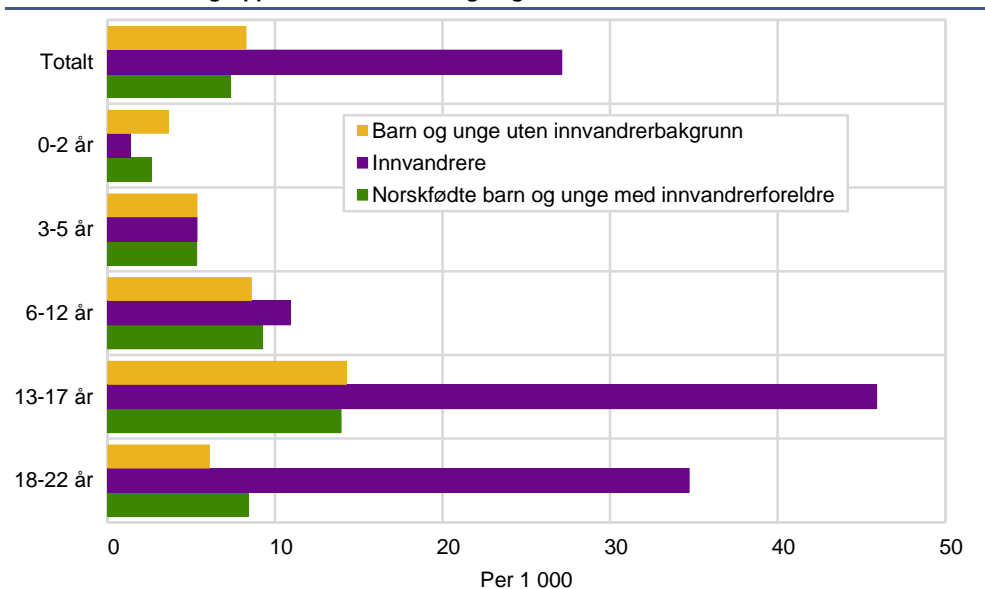
⁹ 119 barn og unge som var plassert ved utgangen av 2012 vet vi ikke bakgrunnen til, så totalt var det 13 798 i de tre analysegruppene.

dermed andelen innvandrere som har økt mest, fra 13 til 19 prosent, og økningen er betydelig også i absolutte tall, fra 1 482 ved utgangen av 2009 til 2 607 innvandrere med plasseringstiltak ved utgangen av 2012.

4.1. Plasseringer i ulike aldersgrupper

I alle de tre analysegruppene er det slik at andelen i forhold til folketallet som er plassert utenfor hjemmet øker med alderen inntil 18 år, se figur 4.1.

Figur 4.1. Barn og unge med plasseringstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innvandrere har den klart høyeste raten med 27,1 barn og unge per 1 000 i alderen 0-22 år plassert utenfor hjemmet. Barn og unge uten innvandrerbakgrunn har en rate på 8,3 og blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre er raten lavest med 7,4 plassert per 1 000 barn og unge i denne gruppen. I alle tre analysegruppene er det flere barn som er plassert i 2012 enn i 2009, og den største veksten i plasseringsraten finner vi blant innvandrere. Her økte plasseringsraten fra 19,3 til 27,1 per 1 000 barn 0-22 år. Også blant norskfødte med innvandrerforeldre, som fortsatt har den laveste plasseringsraten, var det en økning fra 6,0 til 7,4 til per 1 000 barn. Tilsvarende økning for barn og unge uten innvandrerbakgrunn var fra 7,4 til 8,3 per 1 000 i nevnte periode. Slik at mens plasseringsraten for innvandrere var tre ganger så høy som for norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre i 2009 er den i 2012 nesten fire ganger så høy. Siden alderssammensetningen i de tre gruppene er svært forskjellige skal vi se nærmere på ratene for ulike aldersgrupper.

Blant de aller yngste, 0-2 år, hadde barn uten innvandrerbakgrunn den høyeste plasseringsraten. I denne gruppen var 3,7 per 1 000 barn plassert utenfor hjemmet, mens raten plasserte utenfor hjemmet blant norskfødte barn med innvandrerforeldre var 2,6 og blant innvandrerbarn 1,4 per 1 000 barn 0-2 år.

I aldersgruppen 3-5 år er ratene nesten helt like i de tre analysegruppene. Som blant de yngste er den høyeste raten blant barn uten innvandrerbakgrunn med 5,4 per 1 000 barn i aldersgruppen 3-5 år, i de to andre analysegruppene er 5,3 per 1 000 plassert utenfor hjemmet.

Skolebarn i alderen 6-12 år var oftere plassert utenfor hjemmet enn yngre barn. Sett i forhold til antall barn i denne aldersgruppen var innvandrerbarn de som oftest var plassert av barnevernet, 10,9 per 1 000 barn. Til sammenligning var 9,3 per 1 000 norskfødte barn med innvandrerforeldre plassert utenfor hjemmet. Fra 2009 er det denne gruppen som har den største økningen i plasserte barn per 1 000 barn 6-12

år, fra 5,8 i 2009 til 9,3 ved utgangen av 2012. Barn og unge uten innvandrerbakgrunn har i denne aldersgruppen den laveste andel plasserte med 8,6 per 1 000 barn i alderen 6-12 år.

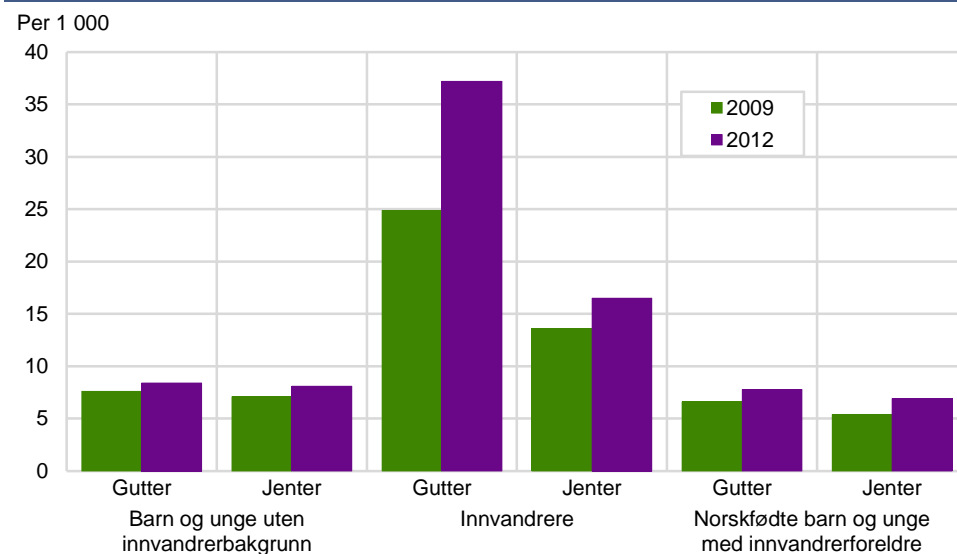
I gruppen 13-17 år er det langt flere som er plassert av barnevernet enn i de andre aldersgruppene. I gruppen norskfødte med innvandrerforeldre er den høyeste raten i denne aldersgruppen, men i antall er det flest fra denne gruppen i alderen 6-12 år. I de to andre analysegruppene er både rater og antall klart størst i denne aldersgruppen. Blant barn uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var det henholdsvis 14,3 og 14,0 per 1 000 barn i alderen 13-17 år som var plassert utenfor hjemmet, mens plasseringsraten blant innvandrerbarn var på hele 45,9 per 1 000 barn. Med andre ord en plasseringsrate som er over tre ganger så høy som for tenåringer i de to andre analysegruppene. I den forbindelse er det viktig å påpeke at enslige mindreårige flyktninger inngår i gruppen innvandrere.

Unge med ettervern fra barnevernet, 18-22 år, er en spesiell gruppe fordi alle som mottar barnevernstiltak etter 18 år selv må ha gitt sitt samtykke til at plasseringstiltaket fortsetter etter fylte 18 år. Bruken av plasseringstiltak etter fylte 18 år har økt i alle tre analysegruppene fra 2009 til 2012. Også i denne aldersgruppen er det flest innvandrere som er plasserte i forhold til folketall, 34,7 per 1 000 barn 18-22 år, og det er i denne gruppen økningen fra 2009 har vært sterkest fra 15,8 i 2009. Også her er enslige mindreårige flyktninger en forklaringsfaktor siden denne gruppen i mye sterkere grad enn andre mottar tiltak etter 18 år (Haugen og Dyrhaug 2014). Ratene for norskfødte med innvandrerforeldre og barn uten innvandrerbakgrunn er henholdsvis 8,4 og 6,1 per 1 000 barn. Barnevernstjenesten følger med andre ord langt oftere opp unge innvandrere enn unge i de andre to analysegruppene. Vi skal i avsnitt 4.3. se hvilke plasseringstiltak som tas i bruk.

4.2. Flere gutter enn jenter er plassert

I kapittel 2 så vi at både målt i prosentandel og ved å se i forhold til folketallet er det flere gutter enn jenter med tiltak fra barnevernet. Det samme gjelder også for plasseringer av barn og unge, hvor 10,4 per 1 000 plasserte var gutter og 8,7 per 1 000 var jenter. Figur 4.2. viser at det er et flertall av gutter plassert i alle tre analysegruppene. Størst forskjell mellom kjønnene er det blant innvandrerne, mens 37,2 gutter per 1 000 var plassert, var 16,5 jenter per 1 000 plassert.

Figur 4.2. Barn og unge med plasseringstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2009 og 2012

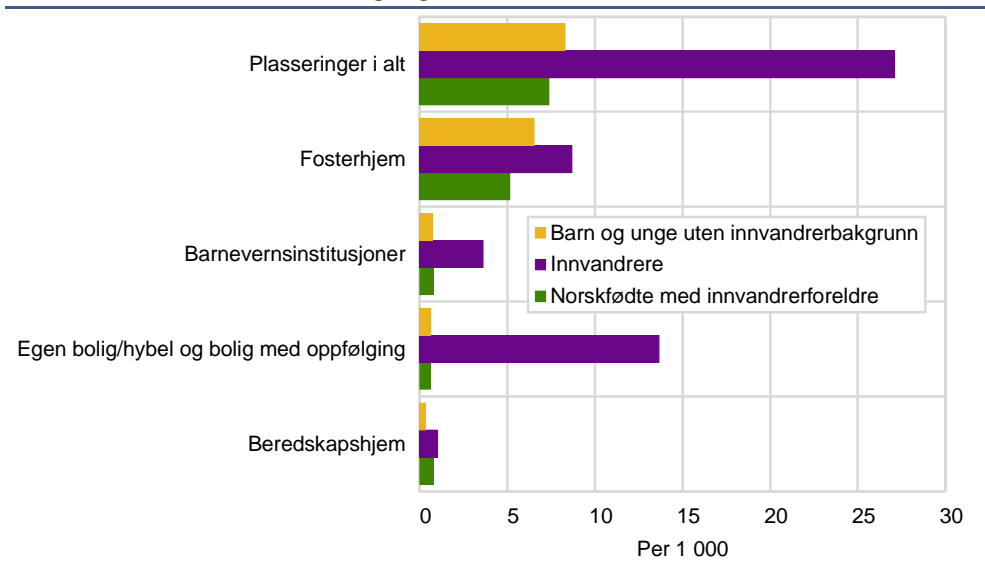

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.3. Bruk av ulike typer plasseringstiltak

Fosterhjem er det vanligste sted for plassering av barn og unge utenfor hjemmet. Barnevernsstatistikken har fire ulike fosterhjems-kategorier. Det ene skillet er om barnet er plassert hos familiemedlemmer eller ikke. Det andre skillet er om det er et ordinært fosterhjem eller om fosterhjemmet er forsterket¹⁰. Et forsterket fosterhjem mottar spesielle ytelser og tjenester, som for eksempel avlastning, ekstern veileder og ekstra lønnskompensasjon. I et forsterket fosterhjem kan dermed en eller begge fosterforeldrene redusere arbeidstiden utenfor hjemmet og være tilgjengelig for barnet i større grad. I dette kapitlet vil vi ikke gå inn i disse fire ulike kategoriene, men se dem samlet som en kategori, fosterhjem.

Figur 4.3. Barn og unge med plasseringstiltak per 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fosterhjem

Fosterhjem er det mest brukte plasseringstiltaket også i 2012. Av 13 917 barn og unge registrert med plasseringstiltak ved utgangen av 2012 bodde 9 632 i fosterhjem¹¹ (se vedleggstabell A5). Det vil si at nesten sju av ti plasserte barn og unge bodde i fosterhjem. Denne andelen har gått ned fra 72 prosent i 2009, men antall barn og unge som bor i fosterhjem har økt fra 8 164 i 2009 til 9 632 i 2012.

Av alle barn og unge plassert i fosterhjem ved utgangen 2012, var nesten 86 prosent barn og unge uten innvandrerbakgrunn, 9 prosent innvandrere, og vel 5 prosent var norskfødte med innvandrerforeldre. Fra utgangen av 2009 har andelen av barn og unge uten innvandrerbakgrunn i fosterhjem gått ned fra 89, og andelen av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har økt fra henholdsvis 8 og 4 prosent.

Sett i forhold til befolkningstall 0-22 år var det innvandrere som oftest var plassert i fosterhjem, med 8,7 per 1 000 i alderen 0-22 år, mot henholdsvis 6,5 per 1 000 barn og unge uten innvandrerbakgrunn og 5,1 per 1 000 barn i gruppen norskfødte med innvandrerforeldre (se figur 4.3 og vedleggstabell A5). Norskfødte med innvandrerforeldre har fortsatt den laveste fosterhjemsraten av de tre analysegruppene slik de hadde i 2009.

¹⁰ Kategoriene er; fosterhjem (utenom familien), fosterhjem (familieplassert), forsterket fosterhjem (utenom familien), og forsterket fosterhjem (familieplassert).

¹¹ 119 av barn og unge som var plassert per 31.12. kjenner vi ikke bakgrunnen til, og kan dermed ikke plassere dem i de tre analysegruppene. 39 av disse var registrert med fosterhjem, så totalt var det 9 593 barn i de tre analysegruppene som bodde i fosterhjem ved utgangen av 2012.

Mens fosterhjem var det mest brukte plasseringstiltaket for alle tre analysegruppene i 2009, er det i 2012 slik at for innvandrere har bruken av egen bolig/hybel og bolig med oppfølging blitt mer vanlig enn fosterhjem. Hele 13,7 per 1 000 innvandrere mottok denne typen plasseringstiltak ved utgangen av 2012.

I vedleggstabell A8 kan man se at det er for aldersgruppen 13-17 år at høyest andel barn og unge bor i fosterhjem. Innvandrere har den høyeste raten, med 18,1 per 1 000 innvandrere 13-17 år som bodde i fosterhjem. I de to andre analysegruppene bodde henholdsvis 11,0 per 1 000 uten innvandrerbakgrunn og 9,3 per 1 000 norskfødte med innvandrerforeldre i fosterhjem i alderen 13-17 år.

Barnevernsinstitusjon

Det som i barnevernsstatistikken går under betegnelsen barnevernsinstitusjoner, omhandler barn og unge som bor i barnehjem, ungdomshjem, kombinerte barne- og ungdomshjem, og akutt- og utredningsinstitusjoner.

Ved utgangen av 2012 var totalt 1 378 barn og unge plassert i barnevernsinstitusjon¹², og dette er omtrent like mange som i 2009. Av alle barn og unge som bodde i barnevernsinstitusjon ved utgangen 2012, var vel 68 prosent barn og unge uten innvandrerbakgrunn, nesten 26 prosent innvandrere, og 6 prosent var norskfødte med innvandrerforeldre.

Dette er det plasseringstiltaket som etter fosterhjem oftest ble brukt i 2012 for barn og unge uten innvandrerbakgrunn med 0,7 per 1 000. Også blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre er barnevernsinstitusjon det nest mest vanlige plasseringsalternativet sammen med beredskapshjem med 0,8 per 1 000. Innvandrere var noe oftere plassert i bolig/hybel eller bolig med oppfølging og fosterhjem enn i barnevernsinstitusjon. Men i forhold til befolkningsmengden var de likevel oftere plassert i barnevernsinstitusjon enn barn og unge fra de to andre gruppene, med 3,6 per 1 000 innvandrere 0-22 år. (Se vedleggstabell A5.)

Plass i barnevernsinstitusjon er først og fremst et alternativ for plassering av barn og unge over 12 år. Dette gjelder for alle tre analysegruppene. Det er i tenåringsgruppa 13-17 år at andelen med plass i barnevernsinstitusjon er høyest (se vedleggstabell A8). Blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre bodde henholdsvis 2,5 og 3,1 per 1 000 barn 13-17 år i barnevernsinstitusjon ved utgangen av 2012. Innvandrere hadde, som i 2009, en betydelig høyere andel i barnevernsinstitusjon med 10,6 per 1 000 barn i denne aldersgruppen.

Også blant unge over 18 år som mottar ettervern fra barnevernet, hadde unge innvandrere oftere plass i barnevernsinstitusjon. Blant unge uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var ratene 0,5 og 0,7 per 1 000 barn 18-22 år, mot 2,1 per 1 000 blant unge innvandrere. Det er bare blant innvandrere at raten plassert i institusjon har økt sammenlignet med 2009 i den eldste aldersgruppen.

Bolig/hybel og bolig med oppfølging

For dette plasseringstiltaket er det en kraftig økning fra 2009. Ved utgangen av 2012 var det 2 222 barn og unge, 16 prosent av alle plasserte barn og unge, som bodde på bolig/hybel eller bolig med oppfølging fra barnevernstjenesten¹³. Ved utgangen av 2009 var det 12 prosent av dem med plasseringstiltak utenfor hjemmet som bodde i bolig/hybel eller bolig med oppfølging i regi av barnevernet. Økningen er i gruppen innvandrere, fra 541 i 2009 til 1 313 i 2012. Omtrent

¹² Det er 20 barn som bodde i barnevernsinstitusjon per 31.12. som vi ikke kjenner bakgrunnen til. Det vil si at totaltallet for de tre analysegruppene er 1 358.

¹³ 47 av de med bolig/hybel og bolig med oppfølging vet vi ikke bakgrunnen til, i de tre analysegruppene var det altså 2 175 unge under 23 år med dette tiltaket.

halvparten av alle innvandrere plassert av barnevernstjenesten hadde bolig/hybel eller bolig med oppfølging som tiltak, noe som utgjør 13,7 per 1 000 av alle innvandrere under 23 år i Norge. I 2009 var til sammenligning tallet 7,0 per 1 000 innvandrere 0-22 år (se vedleggstabell A8). Vi registrerer med andre ord nesten en fordobling i løpet av perioden befolkningstall tatt i betraktning. For barn og unge uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var det 0,6 per 1 000 med dette tiltaket. For disse gruppene er bruken av bolig/hybel eller bolig med oppfølging omtrent som i 2009.

Bolig/hybel eller bolig med oppfølging er et tiltak for aldersgruppene 13-17 år og 18-22 år. Økningen fra 2009 har i stor grad skjedd i aldersgruppen over 18 år. Ved utgangen av 2012 bodde 27,8 per 1 000 unge innvandrere over 18 år i bolig/hybel eller bolig med oppfølging, raten var 11,2 per 1 000 ved utgangen av 2009.

Både den store økningen i bruken av bolig/hybel og bolig med oppfølging som tiltak blant innvandrere og økningen blant de over 18 år må sees i sammenheng med flere enslige mindreårige flyktninger i barnevernet.

Beredskapshjem

Beredskapshjem er ofte familier som tar i mot barn for en kortere periode, som regel ved akutte situasjoner eller ved frivillige plasseringer, men beredskapshjem kan også være knyttet til en institusjon. I noen tilfeller blir tiden i beredskapshjemmet brukt til å finne plass i fosterhjem eller institusjon. For andre barn er det aktuelt å komme hjem igjen etter oppholdet, hvis forholdene i hjemmet tillater det.

Det var ved utgangen av 2012 i alt 622 barn og unge som hadde plass i beredskapshjem¹⁴. Også her finner vi den høyeste klientraten blant innvandrere med 1,0 per 1 000 barn 0-22 år. Tilsvarende tall for barn uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var henholdsvis 0,3 og 0,8. Beredskapshjem brukes svært sjelden til unge over 18 år, men brukes ellers i alle aldersgrupper.

Andre behandlingsinstitusjoner

Dette er ulike typer behandlingsinstitusjoner som ikke er vanlige barnevernsinstitusjoner. Ved utgangen av 2012 var svært få registrert i slike institusjoner, kun 63. Vi beskriver derfor ikke denne typen plasseringer noe nærmere, men viser til vedleggstabellene A5 og A8.

4.4. Hovedpunkter fra kapittel 4

- Totalt antall plasserte barn og unge har økt med 23 prosent fra 2009 til 13 917 i 2012.
- 76 prosent av de plasserte var barn og unge uten innvandrerbakgrunn.
- Blant innvandrere var raten høyest med 27,1 per 1 000 med plasseringstiltak.
- Blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn var 8,3 per 1 000 plassert og blant norskfødte med innvandrerforeldre var 7,4 per 1 000 plassert.
- Som for alle barn og unge med tiltak er det også flere gutter med plasseringstiltak enn det er jenter.
- 7 av 10 plasserte barn og unge bor i fosterhjem.
- Andelen med innvandrerbakgrunn i fosterhjem er økende fra 2009 til 2012. Ratene for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre var henholdsvis 8,7 og 5,1 per 1 000. Mens blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn var 6,5 per 1 000 i fosterhjem.
- Barnevernsinstitusjon, bolig/hybel og bolig med oppfølging er tiltak som i forhold til befolkningstall er klart mest brukt av innvandrere. Alderen på innvandrerne er med å forklare de høye ratene for disse tiltakene som er mest brukt blant de eldste i barnevernet.

¹⁴ 11 av barn og unge i beredskapshjem vet vi ikke bakgrunnen til, i de tre analysegruppene var det altså 611 i alderen 0-22 år med dette tiltaket.

5. Grunn for iverksettelse av tiltak

I alt 53 198¹⁵ barn og unge mottok som kjent tiltak fra barnevernet i 2012. Dette er 6 711 flere enn i 2009, og dermed en økning på over 14 prosent på tre år. For 6 barn, mangler vi opplysninger om grunn for å iverksette tiltak. Statistikken skilte i 2012 mellom 17 ulike grunner for å iverksette tiltak for barn og unge, og flere av årsakene kan være registrert i samme sak/for ett og samme barn. Noen av de 17 grunnene kan knyttes direkte opp mot foreldre og familiesituasjon, mens andre fokuserer på barnets atferd. Tallene i dette kapitlet finner du igjen i vedleggstabell A6, og i tilsvarende tabell i rapporten for 2009 (Kalve og Dyrhaug 2011).

For di de 17 grunnene for å iverksette barnevernstiltak viser tilbake på hva de barnevernsansatte definerer som problemet i familien, kan de også brukes til å dele klientene inn i ulike grupper. Det er et langt sprang i alvorlighetsgrad fra saker hvor *forholdene i hjemmet særlige behov* er registrert som grunnlag for vedtak, til de sakene der *foreldrenes manglende omsorgsevne*, eller *barnet utsatt for mishandling eller seksuelle overgrep/incest*, eller *vold i hjemmet* er definert som problemet. De sistnevnte kategoriene indikerer svært vanskelige oppvekstforhold for et barn, og hører klart inn under det vi kan kalle kjernebarnevernet, som innebærer at barnevernet både må vurdere foreldrenes omsorgsevne, og om nødvendig foreslå omsorgsovertakelse og plassering utenfor hjemmet. Vi vil nedenfor gå gjennom de fleste av de forskjellige kategoriene av grunner.

5.1. Forholdene i hjemmet særlige behov

Dette er den klart største kategorien, og er registrert i nær halvparten, eller over 48 prosent av sakene der barn mottok barnevernstiltak i 2012. Også i 2009 var *forholdene i hjemmet, særlige behov* registrert i samme andel av sakene. I mer enn halvparten av sakene, 55 prosent, der norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre mottok barnevernstiltak var *forholdene i hjemmet, særlige behov* oppgitt som grunn, og tilsvarende i 49 prosent av sakene som gjaldt barn og unge uten innvandrerbakgrunn og i 40 prosent av sakene som gjaldt innvandrere.

Målt i forhold til barnebefolkningen, det vil si per 1 000 barn og unge 0-22 år, ble *forholdene i hjemmet, særlige behov* brukt nesten dobbelt så ofte som grunn for tiltak for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, henholdsvis 31 og 28 per 1 000. Blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn hadde 16 per 1 000 oppgitt denne grunnen.

5.2. Mishandling og omsorgssvikt

Kategorien *barnet utsatt for fysisk mishandling* var registrert som grunn for tiltak for 1 531 barn og unge i 2012 mot 901 i 2009. Kategorien *barnet utsatt for psykisk mishandling* var i 2012 registrert i 828 saker mot 471 i 2009. Med andre ord en stor økning for disse kategoriene. I 2009 var disse to kategoriene oppgitt i til sammen 2,9 prosent av sakene. I 2012 var det 4,5 prosent av sakene som hadde *fysisk eller psykisk mishandling* som grunnlag for vedtak. Det er økning i gruppen norskfødte med innvandrerbakgrunn, fra 5,0 prosent i 2009 til 8,5 prosent av sakene i 2012 der *fysisk og/eller psykisk mishandling* var grunnlag for vedtak. Men det er også økning i de to andre analysegruppene.

Målt i forhold til barnebefolkningen finner vi også klare forskjeller mellom barn og unge uten innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre (se tabell A6). Barn og unge *utsatt for fysisk mishandling* var oftest registrert blant innvandrere, noe sjeldnere blant norskfødte med innvandrerforeldre og langt sjeldnere oppgitt som grunn for tiltak til barn og unge uten innvandrerbakgrunn.

¹⁵ Det er 487 barn (0,9 prosent) vi ikke kjenner bakgrunnen til, og antall barn med tiltak i løpet av året i de tre analysegruppene blir derfor 52 711 barn.

Når det gjelder kategorien barn og unge *utsatt for psykisk mishandling* er mønsteret det samme.

I kategorien *vold i hjemmet* som til sammen var registrert som grunn i 2 704 saker i 2012, er det en klar økning fra å være registrert i 2,8 prosent av sakene i 2009 til i 5,1 prosent i 2012. Kategorien *vold i hjemmet* var oftest registrert blant norskfødte med innvandrerforeldre, men også ofte for innvandrere når vi ser det i forhold til barnebefolkningen. Henholdsvis 7,0 og 6,2 per 1 000 barn og unge, mot 4,2 og 4,0 per 1 000 i 2009. Her skiller de to gruppene av barn med innvandrerbakgrunn seg klart fra barn uten innvandrerbakgrunn i barnevernet der bare 1,1 per 1 000 barn var registrert med *vold i hjemmet* som grunn for tiltak.

Kategorien *foreldres manglende omsorgsevne* var registrert som grunn for tiltak i 9 404 saker i 2012, mot 7 458 saker i 2009. For barn og unge uten innvandrerbakgrunn med barnevernstiltak var *foreldres manglende omsorgsevne* registrert i 20 prosent av sakene, og tilsvarende i 10 og 14 prosent av sakene som gjaldt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Sett i forhold til antall barn og unge i de tre gruppene var imidlertid *foreldres manglende omsorgsevne* noe oftere brukt blant innvandrere, 7,7 per 1 000, og norskfødte med innvandrerforeldre, 7,3 per 1 000, enn blant de uten innvandrerbakgrunn, 6,3 per 1 000 barn og unge.

5.3. Rusmisbruk

Som grunnlag for vedtak er det to kategorier knyttet til rusmisbruk, *foreldres rusmisbruk* og *barnets rusmisbruk*. I til sammen 5 491 saker var *foreldres rusmisbruk* registrert som grunn for tiltak. Til sammenligning var antallet 4 780 i 2009. *Foreldres rusmisbruk* er langt oftere oppgitt som grunn for tiltak for barn og unge uten innvandrerbakgrunn (13 prosent), enn for barn og unge med innvandrerbakgrunn. Blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er *foreldres rusmisbruk* sjelden en grunn til at barnevernet kommer inn med tiltak, og bare angitt i henholdsvis 2 og 4 prosent av sakene.

Sett i forhold til barnebefolkningen var *foreldres rusmisbruk* grunn for tiltak for 1,4 per 1 000 innvandrere, mot 4,1 blant barn uten innvandrerbakgrunn. Barn og unge uten innvandrerbakgrunn er med andre ord nesten tre ganger så ofte i barnevernet på grunn av *foreldres rusmisbruk*, som innvandrere med tiltak fra barnevernet.

Barnets rusmisbruk var bare registrert som grunnlag for vedtak i 1,4 prosent av sakene, det vil si i 727 saker i 2012. Også *barnets rusmisbruk* er klart mest registrert som grunn blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn i absolutte tall. Men sett i forhold til barnebefolkningen så var *barnets rusmisbruk* oppgitt som grunn for 0,7 per 1 000 innvandrere, 0,5 per 1 000 blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn, og kun for 0,2 per 1 000 norskfødte med innvandrerforeldre.

5.4. Psykiske lidelser

Foreldres psykiske lidelse var oppgitt som grunn i 6 901 saker i 2012 mot nær 5 700 saker i 2009, en økning på 21 prosent. Den prosentvise fordelingen innen de tre analysegruppene som har registrert *foreldres psykiske lidelse* som grunn er henholdsvis 14 prosent for barn og unge uten innvandrerbakgrunn, 7 blant innvandrere og 13 prosent blant norskfødte med innvandrerforeldre.

Sett i forhold til barnebefolkningen 0-22 år er det blant norskfødte med innvandrerforeldre at *foreldres psykiske lidelse* oftest er registrert som grunn til å iverksette barnevernstiltak med 6,5 per 1 000. Mot 5,3 per 1 000 innvandrere og 4,5 per 1 000 barn og unge uten innvandrerbakgrunn.

Når det gjelder *barnets psykiske problemer* var det i alt 1 971 saker der denne kategorien var registrert som grunn for tiltak, det vil si i 3,7 prosent av sakene. Sett i forhold til barnebefolkningen var det blant innvandrere *barnets psykiske*

problemer oftest var oppgitt som grunn, deretter følger de uten innvandrerbakgrunn, og færrest blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre.

5.5. Barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)

Av de 53 198 barna med tiltak i 2012 var *barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)* registrert som grunnlag for tiltak i 4 785 saker, noe som tilsvarer 9 prosent. Dette er en nedgang fra 2009 da 12 prosent av sakene hadde denne grunnen registrert. For barn og unge uten innvandrerbakgrunn var *barnets atferd* registrert i 10 prosent av sakene i 2012. Tilsvarende tall for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, var henholdsvis 7 og 5 prosent.

Ser vi barn og unge med atferdsvansker i forhold barnebefolkningen i de tre gruppene ligger innvandrere høyest med 5,5 per 1 000 barn og unge 0-22 år. Dette er over dobbelt så høyt som blant norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre, som hadde den laveste raten med 2,6 per 1 000. I gruppen barn og unge uten innvandrerbakgrunn, var det i 2012 3,2 per 1 000 barn og unge hvor *barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)* var registrert som grunn til å iverksette barnevernstiltak.

5.6. Hovedpunkter fra kapittel 5

- Målt i forhold til barnebefolkningen ble *forholdene i hjemmet/særlige behov* brukt nesten dobbelt så ofte som grunn for tiltak for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre enn for barn og unge uten innvandrerbakgrunn.
- *Foreldrenes manglende omsorgsevne* er mer vanlig som grunn til tiltak blant innvandrere med 7,7 per 1 000, og norskfødte med innvandrerforeldre, med 7,3 per 1 000, enn blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn der 6,3 per 1 000 var registrert med denne grunnen.
- Kategorien *vold i hjemmet* var mer brukt i 2012 enn i 2009. I forhold til befolkningen, var vold i hjemmet oftest registrert blant norskfødte med innvandrerforeldre med 7,0 per 1 000 barn og unge.
- Kategoriene barn og unge *utsatt for fysisk mishandling* og *utsatt for psykisk mishandling* var også registrert i flere saker i 2012 enn i 2009. I forhold til befolkningen var de oftest registrert blant innvandrere, noe sjeldnere blant norskfødte med innvandrerforeldre og langt sjeldnere oppgitt som grunn for tiltak til barn og unge uten innvandrerbakgrunn.
- *Foreldrenes rusmisbruk* er nesten tre ganger så ofte brukt som grunn for tiltak blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn som blant innvandrere sett i forhold til barnebefolkningen.
- *Foreldrenes psykiske lidelse* var sett i forhold til befolkningen 0-22 år, mest registrert for norskfødte med innvandrerforeldre, med 6,5 per 1 000 barn og unge. Når det gjelder *barnets psykiske problemer*, var denne grunnen mest brukt blant innvandrere.
- *Barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)* har høyest rate for innvandrere der 5,5 per 1 000 i denne gruppen hadde registrert dette som grunn for tiltak. Blant barn og unge uten innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre var ratene 3,2 og 2,6 per 1 000.

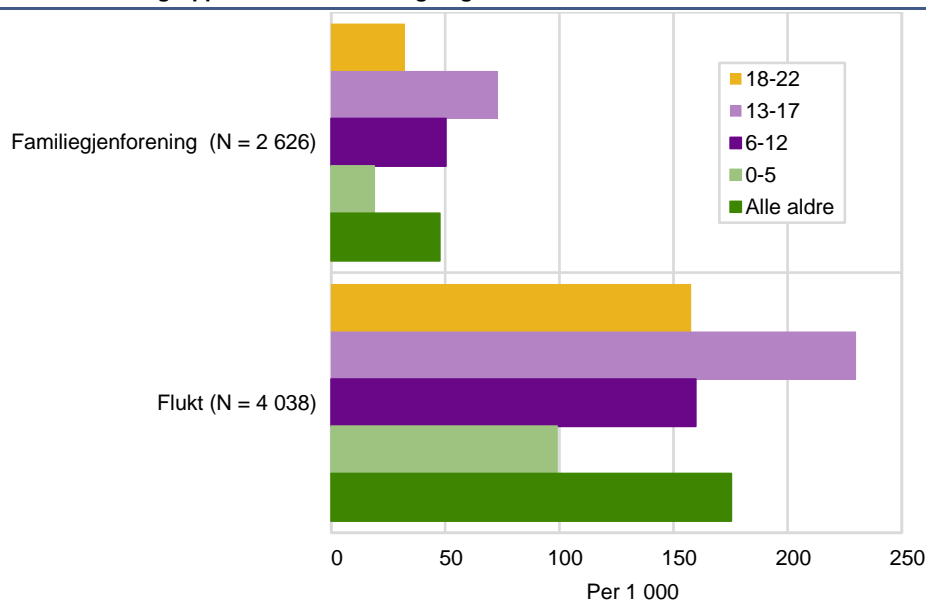
6. Ulike innvandringsgrunner

I dette kapitlet vil vi se nærmere på om det er nevneverdige forskjeller i rater med tiltak mellom dem som kom til Norge som flyktninger, sammenlignet med dem som kom for *familiegjenforening*. Vi ser på de barn og unge som tidligere inngår i analysegruppen innvandrere, og som er beskrevet i tidligere kapitler i rapporten. Her er innvandrerne gruppert etter grunnen til at de har kommet til Norge.

Dette kapitlet omhandler barn og unge som av ulike grunner har innvandret til Norge. Opplysningene om innvandringsgrunn er hentet fra SSBs befolkningsstatistikk og er koblet til SSBs barnevernsstatistikk. Befolkningsstatistikken mangler innvandringsgrunn for nordiske innvandrere og for innvandrere som kom til Norge før 1990. Vi har derfor ikke innvandringsgrunn på alle 96 135 innvandrere 0-22 år per 1.1.2013. 9 540 av disse innvandrerne var nordiske statsborgere, og 2 010 var ikke-nordiske innvandrere som var uplassert etter innvandringsgrunn. De resterende 84 585 barna kunne plasseres etter innvandringsgrunn i 2013. Dette tilsvarer 88 prosent av samtlige innvandrere i Norge i alderen 0-22 år per 1.1.2013.

Opplysningen om innvandringsgrunn gjør det mulig å gruppere innvandrere med barnevernstiltak i 2012 etter innvandringsgrunn. Registeret skiller mellom følgende kategorier som grunner til innvandring til Norge: flukt, familiegjenforening, arbeid, utdanning og annet. Kun én av de vel 2 500 innvandrerne i alderen 0-22 år som var registrert i kategorien utdanning, mottok barnevernstiltak i 2012, og bare én person av de nær 3 700 registrerte i kategorien arbeid gjorde det samme. Disse to kategoriene sammen med gruppen annet og uoppgitt vil bli utelatt i den videre analysen av barn og unge med tiltak fra barnevernet i 2012 etter innvandringsgrunn.

Figur 6.1. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandringsgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn og unge. 2012

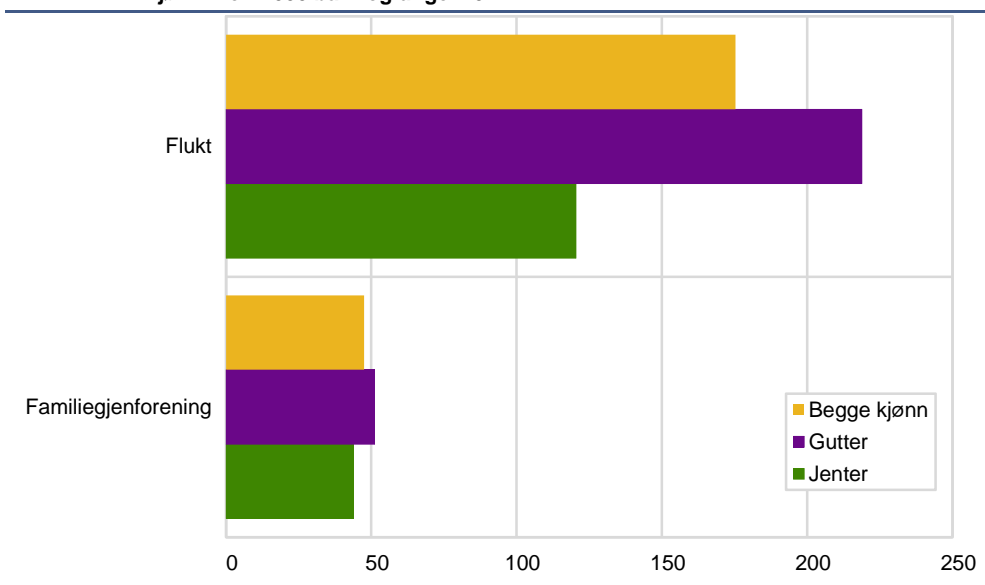

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 6.1. viser rater for tiltak for innvandrere med henholdsvis flukt og familiegjenforening som innvandringsgrunn, og hvordan disse ratene varierer med alder. Andel per 1 000 med tiltak øker i begge gruppene med alderen frem til 18 år for så å gå ned for den eldste aldersgruppen. Figur 6.2. viser forskjellene mellom kjønnene i hvor mange som mottok tiltak per 1 000 etter innvandringsgrunn. Figuren viser at det er langt større kjønnsforskjeller i gruppen som har innvandret

på grunn av flukt enn blant de som har innvandret for familiegjenforening. Andelen gutter er høyere i begge gruppene.

Figur 6.2. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandringsgrunn og kjønn. Per 1 000 barn og unge. 2012.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

6.1. Innvandret som flyktning

Av barn og unge som er innvandret i alderen 0-22 år med barnevernstiltak i 2012 er det flere registrert med flukt som innvandringsgrunn enn familiegjenforening. I alt var det 23 035 barn og unge i alderen 0-22 år per 1.1.2013 som var registrert som innvandret på grunn av flukt. Av disse var 4 038, eller 175,3 per 1 000 barn og unge 0-22 år, registrert med barnevernstiltak i 2012. Med andre ord mottok nesten ett av seks barn i alderen 0-22 år, som var innvandret som flyktning, ett eller flere tiltak fra barnevernet dette året.

Av flyktningene med barnevernstiltak er det guttene som dominerer. Det var omtrent 70 prosent gutter og 30 prosent jenter blant dem som mottok tiltak. Guttene hadde også høyest rate med 218,9 per 1 000 barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak, mot 120,5 for jentene i samme gruppe. Av figur 6.1. ser vi også at det er flyktninger i alderen 13-17 år som oftest mottar hjelp fra barnevernet. I denne aldersgruppen hadde 229,9 per 1 000 barn og unge tiltak, som vil si at nesten hvert fjerde barn i denne aldersgruppen mottok hjelp fra barnevernet i 2012. Barn i alderen 0-5 år mottok sjeldnere hjelp, i denne gruppen mottok til sammenligning bare 99,0 per 1 000 barn tiltak.

Hvilke barnevernstiltak blir mest brukt blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn? I vedleggstabell A11 ser vi at det var det tiltakene *økonomisk hjelp, bolig med oppfølging, råd og veiledning og fritidsaktiviteter* som oftest ble brukt om vi ser bort fra samlekategorien *andre tiltak*. Men tynge tiltak som *fosterhjem* og *institusjon* tas også i bruk. For de 4 038 innvandrere med flyktningebakgrunn var det i 2012 registrert i alt 628¹⁶ plasseringer i *fosterhjem* og 368¹⁶ plasseringer i *barnevernsinstitusjon*.

6.2. Innvandret for familiegjenforening

I alt 55 262 barn og unge i alderen 0-22 år var per 1.1.2013 registrert som innvandret med status *familiegjenforening*. Av disse var 2 626 barn registrert med tiltak fra barnevernet i 2012. Denne gruppen innvandrere med status *familie-*

¹⁶ Da dette er *i løpet av året-tall* kan samme barn ha vært registrert i flere plasseringstiltak. Summen av tiltak er derfor større enn antall barn som var plassert i 2012.

gjenforening hadde en rate på 47,5 per 1 000 barn og unge 0-22 år med tiltak. Til sammenligning var raten for alle barn i Norge på 36,5 per 1 000 barn og unge. De som er kommet til Norge etter *familiegjenforening* var med andre ord langt sjeldnere registrert med tiltak fra barnevernet enn barn og unge kommet som flyktninger. Selv om det også i gruppen med status *familiegjenforening* er noen flere gutter, så er andelen gutter/jenter som mottok barnevernstiltak 54/46 prosent, dette er samme fordeling som i 2009. For alle innvandrere med tiltak var fordelingen i 2012 62 prosent gutter og 38 prosent jenter (se avsnitt 2.5.).

Av figur 6.1. ser vi at gruppen *familiegjenforening* har mye lavere rater i alle aktuelle aldersgrupper sammenlignet med de som er kommet som flyktninger. Mønsteret er imidlertid det samme. Rater med tiltak øker med alder fram til fylte 18 år. I aldersgruppen 13-17 år som har den høyeste raten blant familiegjenforente, mottok 72,9 per 1 000 barn 13-17 år tiltak fra barnevernet.

De vanligste barnevernstiltakene for gruppen familiegjenforente foruten *andre tiltak*, er *råd og veiledning*, *økonomisk hjelp*, *deltakelse i ansvarsgruppe* og *fritidsaktiviteter*. For 2 626 barn og unge med status som familiegjenforente var det i 2012 registrert i alt 376¹⁷ plasseringer i *fosterhjem* og 240¹⁷ plasseringer i *barnevernsinstitusjon*. Tiltakene *bolig/hybel* og *bolig med oppfølging* var registrert til sammen 165¹⁷ ganger. Sammenligner vi tiltaksprofilen i de to gruppene, så ble *bolig/hybel* og *bolig med oppfølging* langt sjeldnere brukt som tiltak til familiegjenforente enn til flyktninger. Andel registrerte institusjonsopphold og i fosterhjem var derimot nokså lik i de to gruppene.

6.3. Hovedpunkter fra kapittel 6

- Barn og unge som har innvandret på grunn av flukt, har desidert høyest rate med tiltak uansett alder.
- Barn og unge med flyktningebakgrunn var 3,7 ganger så ofte i barnevernet som barn og unge som kom til Norge for familiegjenforening.
- Barn i aldersgruppen 13 til 17 år hadde høyest rate med tiltak både for flyktninger og familiegjenforente.
- Både for flyktninger og familiegjenforente var raten med tiltak høyest for gutter. For flyktninger var raten for gutter nesten dobbelt så høy som raten for jenter. For familiegjenforente var forskjellen i raten med tiltak for gutter og jenter mye mindre.

¹⁷ Da dette er *i løpet av året-tall* kan samme barn ha vært registrert i flere plasseringstiltak. Summen av tiltak er derfor større enn antall barn som var plassert i 2012.

7. Er Oslo forskjellig fra resten av landet?

Mange med innvandrerbakgrunn bor i Oslo, per 1.1.2013 bodde det i alt 53 322 innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn i Oslo i alderen 0-22 år. Men andelen som bor i Oslo av alle innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn i Norge, har gått ned fra 1.1.2010 da den var 30 prosent til 1.1.2013 da den var i underkant av 27 prosent. Samtidig utgjør innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn en større andel av Oslos befolkning 1.1.2013 med vel 33 prosent enn den gjorde 1.1.2010 med i underkant av 32 prosent.

7.1. Hver tredje barn og unge i Oslo har innvandrerbakgrunn

Befolkningstall ved inngangen til 2013 viser at hver tredje barn og unge i Oslo i alderen 0-22 år har innvandrerbakgrunn. Eller mer nøyaktig; 53 322 barn og unge av i alt 161 059 barn og unge i denne aldersgruppen.

Av tabell 7.1. ser vi at 10 prosent av alle barn og unge i hovedstaden var innvandrere, og at gruppen norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre er mer enn dobbelt så stor og utgjør 23 prosent av alle barn og unge i Oslo. Tabellen viser også at det er store forskjeller mellom Oslo og resten av landet. 11 prosent av alle barn og unge i resten av landet har innvandrerbakgrunn, mot 33 prosent av barn og unge i Oslo. Av i alt 1 295 431 barn og unge i resten av landet var 89 prosent barn og unge uten innvandrerbakgrunn, og gruppen innvandrere er her litt større enn gruppen av norskfødte med innvandrerforeldre.

Tabell 7.1. Barn og unge 0-22 år i Oslo og resten av landet, etter innvandrerbakgrunn. Absolutte tall og prosentandeler. Per 1. januar 2013

	Oslo	Prosent	Resten av landet	Prosent
I alt	161 059	100	1 295 431	100
Barn og unge uten innvandrerbakgrunn	107 737	67	1 150 796	89
Innvandrere	16 675	10	79 460	6
Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre ...	36 647	23	65 175	5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

En annen tilnærming gir oss følgende bilde: Av i alt 96 135 innvandrere i Norge ved inngangen til 2013 bodde 17 prosent i Oslo, eller mer nøyaktig 16 675 barn i alderen 0-22 år. Dette betyr at nesten hver sjette innvandrer 0-22 år i Norge bor i hovedstaden, mot hver femte innvandrer i 2010. Av i alt 101 822 norskfødte med innvandrerforeldre bodde 36 647 barn og unge i Oslo, det vil si 36 prosent, mot 40 prosent i 2010.

Tabell 7.2. Barn og unge 0-22 år med tiltak i løpet av året i Oslo og i resten av landet, etter innvandrerbakgrunn. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

	Barn og unge med tiltak i Oslo	Per 1 000 barn og unge 0-22 år	Barn og unge med tiltak i resten av landet	Per 1 000 barn og unge 0-22 år
Alle barn og unge med tiltak ¹	5 395	33,5	47 803	36,9
Barn og unge uten innvandrerbakgrunn	2 573	23,9	37 671	32,7
Innvandrere	973	58,4	6 358	80,0
Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre .	1 794	49,0	3 342	51,3

¹ I alt var det 53 198 barn og unge med tiltak i løpet av 2012. For 487 barn og unge kjenner vi ikke bakgrunnen, så totalt er det 52 711 barn og unge med tiltak i løpet av året i de tre analysegruppene. I Oslo er det 55 barn og unge vi ikke kjenner bakgrunnen til, og til sammen er det 5 340 barn og unge i de tre analysegruppene i Oslo.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Av tabell 7.2. ser vi at raten med tiltak er klart høyere for innvandrere enn det vi finner i de andre to analysegruppene, henholdsvis 58,4 per 1 000 i Oslo og 80,0 i resten av landet. Nest høyest rate har norskfødte med innvandrerforeldre der 49,0 per 1 000 i Oslo og 51,3 per 1 000 i resten av landet mottok barnevernstiltak. Lavest rate hadde barn og unge uten innvandrerbakgrunn der henholdsvis 23,9 per 1 000 barn i Oslo mottok tiltak fra barnevernet, og 32,7 per 1 000 i resten av landet.

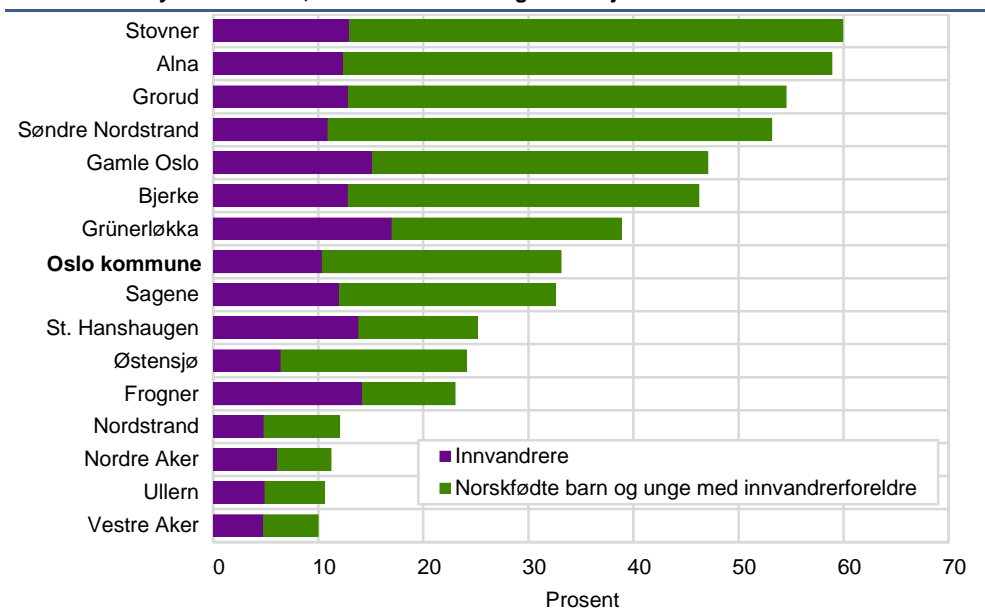
Vi ser at Oslo har lavere rater i alle tre analysegruppene sammenlignet med resten av landet, og forskjellen er spesielt stor for innvandrere. Barn og unge med samme bakgrunn får med andre ord sjeldnere tiltak i Oslo enn i resten av landet når barnebefolkningen tas i betraktning.

Oslo har også en samlet rate som er lavere enn den vi finner for resten av landet. I Oslo var det 33,5 per 1 000 barn i alderen 0-22 år som mottok barnevernstiltak i løpet av 2012, mens tilsvarende rate for resten av landet var 36,9. Tilsvarende rater var 34,2 for Oslo og 32,4 for resten av landet i 2009, så her har det skjedd en forskyvning i bildet i løpet av de siste tre år. Økningen i raten for landet utenom Oslo, henger sammen med en økning i raten for innvandrere i resten av landet, fra 68,3 per 1 000 i 2009 til 80,0 per 1 000 i 2012.

7.2. Andel barn og unge med innvandrerbakgrunn i bydelene i Oslo

Oslo er langt fra en homogen by. Innslaget av barn og unge med innvandrerbakgrunn i bydelene varierer mye.

Figur 7.1. Innvandrere og norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre 0-22 år bosatt i bydelene i Oslo, etter innvandrerbakgrunn. 1. januar 2013. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Av figur 7.1. ser vi at i fire bydeler: Stovner, Alna, Grorud og Søndre Nordstrand, hadde godt over halvparten av barn og unge i alderen 0-22 år innvandrerbakgrunn. Vi ser også at andelen i disse fire bydelene er fem ganger så høy som den vi finner i bydelene Vestre Aker, Ullern, Nordre Aker og Nordstrand. Her har bare en av ti barn og unge innvandrerbakgrunn. De fire sistnevnte bydelene har andeler som er mer lik det gjennomsnittet vi finner for resten av landet, der 11 prosent av barnebefolkningen har innvandrerbakgrunn, og der gruppene innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre dessuten er tilnærmet like store.

Andelen barn og unge med innvandrerbakgrunn i Oslo er, som vi tidligere har sett 33 prosent, mot 11 prosent i resten av landet. I bydel Sagene som altså ligger nær gjennomsnittet for Oslo, har en av tre barn og unge innvandrerbakgrunn, mens i bydelene Gamle Oslo og Bjerke var andelen rundt 45 prosent.

7.3. Store variasjoner i ratene med tiltak i bydelene i Oslo

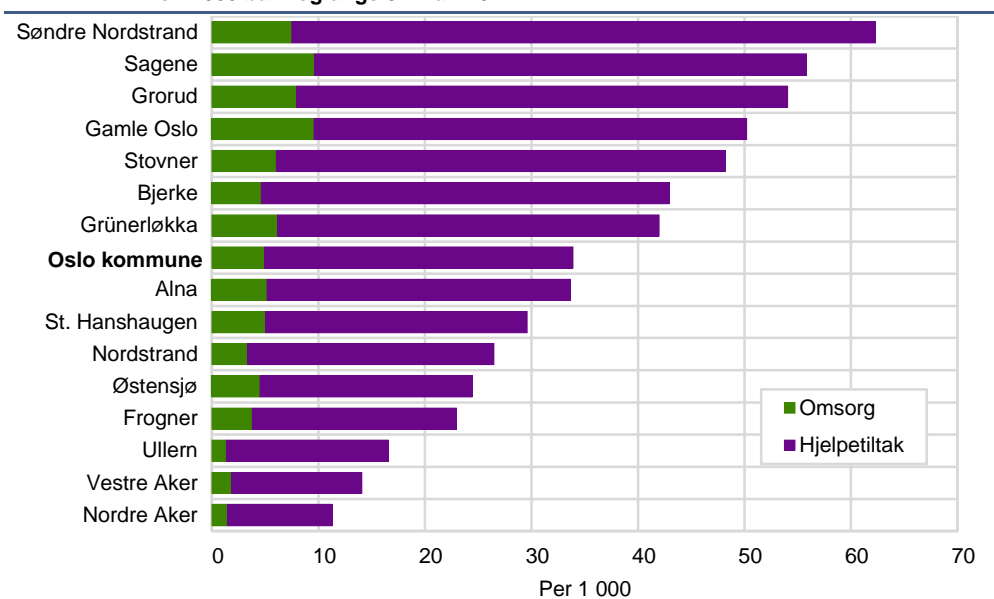
Ser vi på ratene for de enkelte bydelene, her målt som barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året per 1 000 barn og unge 0-22 år, finner vi at bydelen Søndre Nordstrand har nesten 6 ganger så mange med tiltak per 1 000 barn og unge

som bydel Nordre Aker har. Bydelene Sagene og Grorud har nesten 5 ganger så høye rater som Nordre Aker. Gamle Oslo og Stovner følger deretter med rater vel fire ganger høyere enn i Nordre Aker hvor 11,3 per 1 000 barn og unge mottok barnevernstiltak i løpet av 2012.

Hvordan er så forholdet mellom høy andel av barn og unge med innvandrerbakgrunn og høye rater av barn og unge med tiltak i bydelene i Oslo? Er det slik at bydeler som skårer høyt på den førstnevnte variabelen også skårer høyt på den andre?

Når man ser på sammenhengen mellom rater med tiltak i bydelene og andel barn og unge med innvandrerbakgrunn, ser man at de bydelene som har rundt 25 prosent eller lavere andel med innvandrerbakgrunn også har en rate på under 30 barn og unge med barnevernstiltak per 1 000, mens bydelene med høyere andel med innvandrerbakgrunn også har høyere rater for barn og unge med tiltak.

Figur 7.2. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året i bydelene i Oslo, etter type tiltak. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

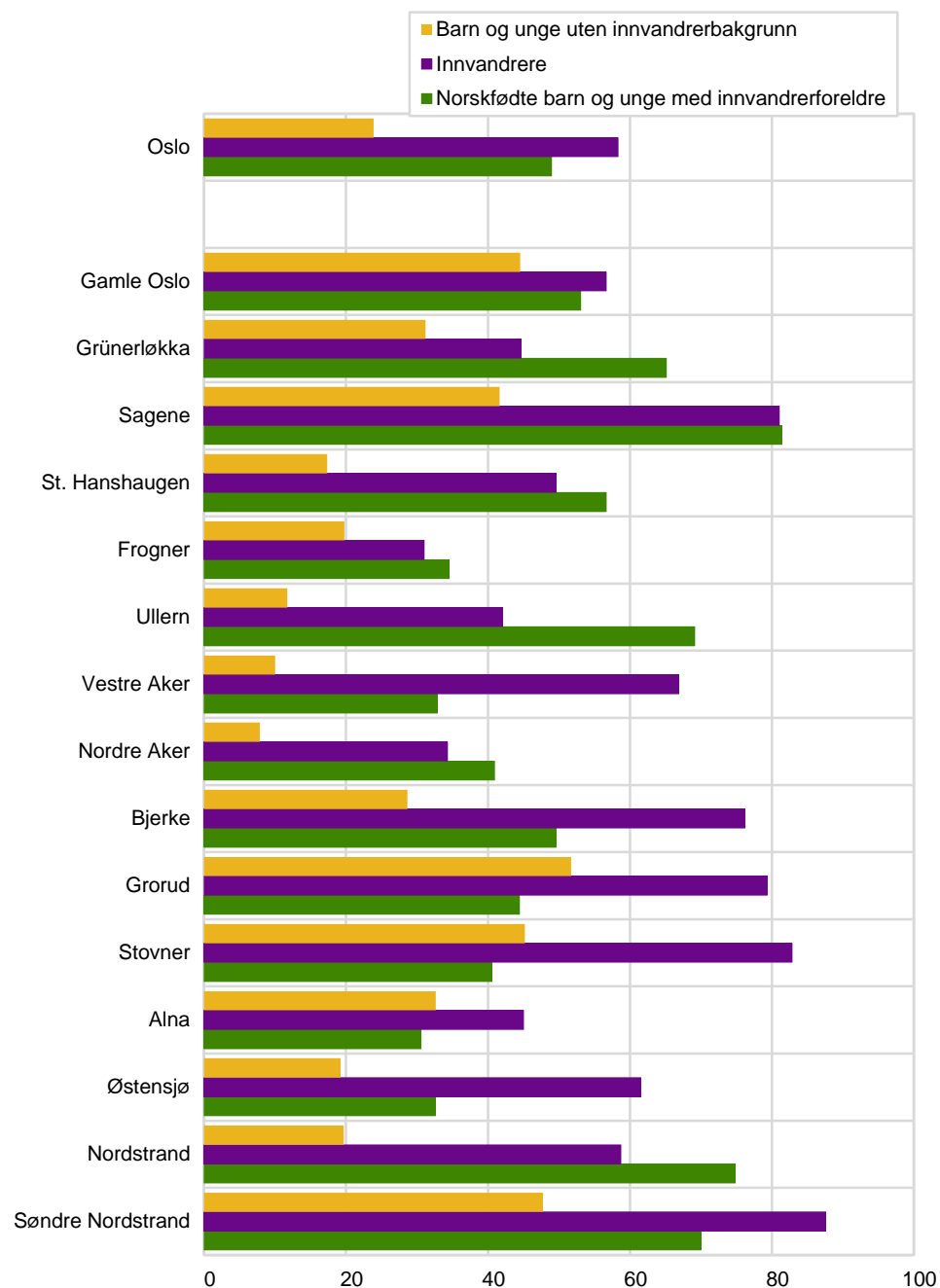
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Men det er enkelte variasjoner. For eksempel har Alna høy andel barn og unge med innvandrerbakgrunn, med 59 prosent, men raten for barn og unge med tiltak er nokså lav med 33,7 per 1 000. Sagene har relativt lav andel med innvandrerbakgrunn, 33 prosent, men nest høyest rate på 55,8 med tiltak per 1 000. Høyest klientrate har bydel Søndre Nordstrand, med 62,3 barn og unge med barnevernstiltak per 1 000 barn og unge. Men bydel Søndre Nordstrand har også høy andel med innvandrerbakgrunn i befolkningen med 53 prosent.

7.4. Barn og unge med innvandrerbakgrunn mottar oftest barnevernstiltak

I figur 7.2. har vi sett at det er store forskjeller i ratene for barn og unge med tiltak mellom bydelene i Oslo, og figur 7.3. viser i tillegg at det er til dels store forskjeller i rater mellom de tre analysegruppene innad i bydelene med hensyn til i hvilken grad de ulike gruppene mottar tiltak.

Figur 7.3. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året i bydelene i Oslo, etter innvandrerbakgrunn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Ser vi hovedstaden samlet er innvandrere den gruppen som oftest mottar hjelp fra barnevernet, hele 58,4 per 1 000 innvandrere i alderen 0-22 år. Til sammenligning var raten for norskfødte med innvandrerforeldre 49,0 per 1 000 og 23,9 for barn og unge uten innvandrerbakgrunn (se figur 7.3.).

Forskjellene fra bydel til bydel er også stor. I åtte av bydelene er det innvandrerne som har høyest rater for barn og unge med tiltak, mens det i de øvrige sju bydelene er norskfødte barn med innvandrerforeldre som oftest mottar hjelp. Bydelene Grorud, Stovner og Alna skiller seg fra de andre bydelene ved at barn og unge uten innvandrerbakgrunn oftere mottar tiltak enn gruppen norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre.

De høyeste ratene for innvandrere i hovedstaden finner vi i bydel Søndre Nordstrand, der 87,6 per 1 000 innvandrere 0-22 år mottok barnevernstiltak i løpet

av 2012. Deretter følger bydelene Stovner og Sagene der ratene for denne gruppen er henholdsvis 82,9 og 81,0 per 1 000 innvandrere 0-22 år. Lavest rate for innvandrere har Frogner med 31,0 per 1 000 innvandrere 0-22 år.

For gruppen norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre er det bydel Sagene som har den høyeste raten med barnevernstiltak med 81,4 per 1 000 norskfødte med innvandrerforeldre, mens bydelene Nordstrand og Søndre Nordstrand hadde henholdsvis 74,8 og 70,0 per 1 000. Lavest rate for norskfødte barn med innvandrerforeldre finner vi i bydel Alna, som vi tidligere har sett (figur 7.1.), sammen med Stovner, har størst innslag av norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre av bydelene i Oslo. Om lag 47 prosent av alle barn og unge i disse to bydelene er norskfødte med innvandrerforeldre.

7.5. Hovedpunkter fra kapittel 7

- I alt bodde det 53 322 innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Oslo i alderen 0-22 år per 1.1.2013. Det er 27 prosent av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Norge på samme tidspunkt.
- Raten med barnevernstiltak er klart høyere for innvandrere enn for norskfødte med innvandrerforeldre og for barn og unge uten innvandrerbakgrunn, med henholdsvis 58,4 per 1 000 i Oslo, og 80,0 i resten av landet.
- Blant norskfødte med innvandrerforeldre mottok 49,0 per 1 000 i Oslo og 51,3 per 1 000 i resten av landet barnevernstiltak.
- Lavest rate hadde barn og unge uten innvandrerbakgrunn, der henholdsvis 23,9 per 1 000 barn i Oslo mottok tiltak fra barnevernet, og 32,7 per 1 000 i resten av landet.
- Innad i Oslo er det store variasjoner mellom bydelene både når det gjelder andel barn og unge med innvandrerbakgrunn, og i hvilken grad barn og unge mottok barnevernstiltak i bydelene i Oslo.
- I Oslo har alle de tre analysegruppene lavere rater for barnevernstiltak enn i resten av landet. Forskjellen er spesielt høy for innvandrere. Med andre ord får barn og unge med samme bakgrunn sjeldnere tiltak i Oslo enn i resten av landet når befolkningen tas i betraktning.

Referanser

Allertsen, L. M. og Kalve, T. (2006): *Innvandrerbarn i barnevernet 2004*, Rapporter 2006/19. Statistisk sentralbyrå.

Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/emner/03/03/rapp_200619/rapp_200619.pdf>

Barne- og familiedepartementet (2000): *Retningslinjer om hjelpetiltak, jf. barnevernloven § 4-4*, Q-0982, med endringer gitt i Q-9/00, 10. desember 1998.

Barne- og familiedepartementet (2000): *Barnevernet i Norge. Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer*. NOU 2000:12. Oslo, Statens forvaltningstjeneste.

Barne- og likestillingsdepartementet (2009): *Det du gjør, gjør det helt. Bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge*. NOU 2009:22. Oslo, Departementenes servicesenter.

Barnevernloven. (1992) Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester.

Tilgjengelig fra: < <http://www.lovdatab.no/>>

Haugen, J.Å. og Dyrhaug, T. (2014): *Enslige mindreårige flyktninger i barnevernet i 2011*, Rapporter 2014/7. Statistisk sentralbyrå.

Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/enslige-mindrearige-flyktninger-i-barnevernet-2011>

Henriksen, K., Østby, L. og Ellingsen, D. (red.) (2010): *Innvandring og innvandrere 2010*, Statistiske analyser 119. Statistisk sentralbyrå.

Holm-Hansen, J., Haaland, T. og Myrvold T. (2007): *Flerkulturelt barnevern. En kunnskapsoversikt*. NIBR-rapport 2007:10

Kalve, T. og Dyrhaug, T. (2011): *Barn og unge med innvandrerbakgrunn i barnevernet 2009*, Rapporter 2011/39. Statistisk sentralbyrå.

Tilgjengelig fra:

http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_201139/rapp_201139.pdf

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1. Barn og unge bosatt i Norge etter innvandrerbakgrunn, kjønn og alder per 1. januar 2013

	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn				Innvandrere			Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre		
	I alt	I alt	Gutter	Jenter	I alt	Gutter	Jenter	I alt	Gutter	Jenter
I alt 0-22 år	1 456 490	1 258 533	645 786	612 747	96 135	49 327	46 808	101 822	52 172	49 650
I alt 0-17 år	1 122 897	969 914	497 230	472 684	62 439	32 068	30 371	90 544	46 356	44 188
0 år	60 530	50 090	25 662	24 428	285	137	148	10 155	5 227	4 928
1 år	61 429	51 448	26 558	24 890	1 199	627	572	8 782	4 468	4 314
2 år	63 427	53 324	27 290	26 034	2 113	1 048	1 065	7 990	4 094	3 896
3 år	64 443	54 673	28 182	26 491	2 600	1 250	1 350	7 170	3 669	3 501
4 år	63 386	54 226	27 949	26 277	2 887	1 458	1 429	6 273	3 240	3 033
5 år	61 799	52 989	27 190	25 799	3 305	1 693	1 612	5 505	2 788	2 717
6 år	62 108	53 462	27 383	26 079	3 558	1 776	1 782	5 088	2 630	2 458
7 år	60 523	52 213	26 652	25 561	3 579	1 810	1 769	4 731	2 424	2 307
8 år	60 829	52 642	26 917	25 725	3 709	1 958	1 751	4 478	2 251	2 227
9 år	60 443	52 338	26 733	25 605	3 772	1 887	1 885	4 333	2 209	2 124
10 år	59 183	51 567	26 293	25 274	3 638	1 815	1 823	3 978	2 009	1 969
11 år	60 443	53 012	26 996	26 016	3 806	1 943	1 863	3 625	1 886	1 739
12 år	62 980	55 227	28 310	26 917	4 082	2 086	1 996	3 671	1 860	1 811
13 år	63 258	55 649	28 527	27 122	4 294	2 261	2 033	3 315	1 714	1 601
14 år	62 603	55 117	28 152	26 965	4 528	2 354	2 174	2 958	1 538	1 420
15 år	64 403	56 707	29 158	27 549	4 860	2 542	2 318	2 836	1 437	1 399
16 år	65 791	57 920	29 807	28 113	5 034	2 613	2 421	2 837	1 450	1 387
17 år	65 319	57 310	29 471	27 839	5 190	2 810	2 380	2 819	1 462	1 357
18 år	65 092	57 311	29 416	27 895	5 181	2 806	2 375	2 600	1 371	1 229
19 år	65 464	57 024	29 161	27 863	6 006	3 292	2 714	2 434	1 242	1 192
20 år	66 551	57 601	29 873	27 728	6 693	3 501	3 192	2 257	1 175	1 082
21 år	67 722	58 336	30 079	28 257	7 318	3 696	3 622	2 068	1 042	1 026
22 år	68 764	58 347	30 027	28 320	8 498	3 964	4 534	1 919	986	933
0-2 år	185 386	154 862	79 510	75 352	3 597	1 812	1 785	26 927	13 789	13 138
3-5 år	189 628	161 888	83 321	78 567	8 792	4 401	4 391	18 948	9 697	9 251
6-12 år	426 509	370 461	189 284	181 177	26 144	13 275	12 869	29 904	15 269	14 635
13-17 år	321 374	282 703	145 115	137 588	23 906	12 580	11 326	14 765	7 601	7 164
18-22 år	333 593	288 619	148 556	140 063	33 696	17 259	16 437	11 278	5 816	5 462

Tabell A2. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. 2012

	I alt ¹	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn		Innvandrere		Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre		Uopp-gitt
		Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	
Befolkningstall 0-22 år	1 456 490	645 786	612 747	49 327	46 808	52 172	49 650	
Barn og unge med tiltak ²	53 198	21 546	18 698	4 567	2 764	2 762	2 374	487
Barn og unge med tiltak per 1 000 i alderen 0-22 år ..	36,5	33,4	30,5	92,6	59,0	52,9	47,8	
Barnehage	5 367	2 211	1 937	144	129	488	426	32
Støttekontakt	3 894	1 679	1 068	402	280	241	183	41
Besøkshjem/avlastningstiltak	10 744	4 915	4 157	468	442	373	315	74
Hjemmekonsulent/avlastning i hjemmet	2 154	822	700	185	165	140	113	29
Skolefritidsordning (SFO)	4 778	1 934	1 667	236	220	373	321	27
Fritidsaktiviteter	5 051	1 641	1 548	830	439	294	238	61
Tilsyn i hjemmet	1 759	671	640	103	111	112	100	22
Økonomisk hjelp etter § 4-4 tredje ledd	10 054	3 496	3 289	1 585	778	384	392	130
Utdanning/arbeid	479	145	125	155	31	6	6	11
Medisinsk undersøkelse og behandling	908	359	312	131	67	14	19	6
Behandling av barn med særlige opplæringsbehov ...	65	33	21	5	3	2	1	-
Senter for foreldre og barn	553	208	175	26	21	61	59	3
Egen bolig/hybel	1165	286	363	343	134	17	17	5
Bolig med oppfølging	2 104	344	353	1086	203	32	36	50
Beredskapshjem	1 965	640	661	159	167	138	137	63
Fosterhjem (utenom familien)	4 471	1 917	1 818	274	238	92	113	19
Fosterhjem (familieplassert)	2 198	973	1008	87	62	38	27	3
Forsterket fosterhjem (utenom familien)	4 686	2 063	1 784	240	218	194	159	28
Forsterket fosterhjem (familieplassert)	583	289	255	8	9	15	6	1
Barnevernsinstitusjoner	2 637	888	819	403	255	118	82	72
Plassering i institusjon etter annen lov	109	47	40	7	7	4	2	2
Poliklinisk psykiatrisk behandling	323	136	113	25	29	11	9	-
MST - multisystemisk terapi	798	445	282	33	20	11	6	1
PMTO – foreldreveiledning	1082	603	311	40	25	62	35	6
Andre hjemmebaserte tiltak	4 425	1 858	1 463	341	248	278	224	13
Vedtak om deltakelse i ansvarsgruppe	8 415	3 869	2 617	597	368	516	391	57
Vedtak om råd og veiledning	21 167	8 543	7 547	1456	1049	1276	1133	163
Andre tiltak	18 265	7 261	6 526	1 592	1011	951	768	156

¹ Hvert barn kan ha flere tiltak. Summen av tiltak er derfor større enn antall barn som har fått hjelp.

² For 487 barn kjenner vi ikke bakgrunnen.

Tabell A3. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året etter innvandrerbakgrunn, kjønn og alder. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn		Innvandrere		Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre		Uoppgitt innvandrerbakgrunn
	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall
I alt	40 244	32,0	7 331	76,3	5 136	50,4	487
Kjønn							
Gutter	21 546	33,4	4 567	92,6	2 762	52,9	224
Jenter	18 698	30,5	2 764	59,0	2 374	47,8	189
Alder							
0 år	521	10,4	1	3,5	112	11,0	
1 år	1 022	19,9	14	11,7	202	23,0	19
2 år	1 353	25,4	81	38,3	323	40,4	17
3 år	1 533	28,0	121	46,5	361	50,3	20
4 år	1 863	34,4	117	40,5	375	59,8	25
5 år	1 872	35,3	193	58,4	359	65,2	28
6 år	2 036	38,1	199	55,9	396	77,8	31
7 år	1 887	36,1	230	64,3	360	76,1	32
8 år	1 954	37,1	273	73,6	376	84,0	24
9 år	2 012	38,4	296	78,5	333	76,9	28
10 år	2 198	42,6	296	81,4	287	72,1	21
11 år	2 234	42,1	317	83,3	275	75,9	19
12 år	2 380	43,1	346	84,8	239	65,1	15
13 år	2 314	41,6	386	89,9	221	66,7	25
14 år	2 591	47,0	454	100,3	155	52,4	24
15 år	2 790	49,2	539	110,9	168	59,2	34
16 år	2 828	48,8	644	127,9	195	68,7	46
17 år	2 449	42,7	735	141,6	145	51,4	39
18 år	1 902	33,2	856	165,2	115	44,2	27
19 år	1 127	19,8	718	119,5	62	25,5	1
20 år	664	11,5	314	46,9	45	19,9	-
21 år	389	6,7	128	17,5	22	10,6	1
22 år	212	3,6	49	5,8	6	3,1	-
Uoppgitt	113	.	24	.	4	.	.

Tabell A4. Barn og unge med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. 2012

	I alt ¹	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn	Innvandrere	Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre	Uoppgitt
Befolkningstall 0-22 år	1 456 490	1 258 533	96 135	101 822	
Barn med tiltak	38 722	29 456	5 456	3 499	311
Barnehage	3 670	2 893	161	596	20
Støttekontakt	2 638	1 878	455	278	27
Besøks hjem/avlastningstiltak	8 062	6 908	594	504	56
Hjemmekonsulent/avlastning i hjemmet	1 283	913	216	140	14
Skolefritidsordning (SFO)	3 455	2 672	307	458	18
Fritidsaktiviteter	3 044	1 926	788	294	36
Tilsyn i hjemmet	900	676	110	105	9
Økonomisk hjelp etter § 4-4 tredje ledd	5 776	3 799	1 472	414	91
Utdanning/arbeid	276	144	118	6	8
Medisinsk undersøkelse og behandling	543	401	129	10	3
Behandling av barn med særlige opplæringsbehov	37	33	2	2	-
Senter for foreldre og barn	169	121	14	32	2
Egen bolig/hybel	731	378	327	21	5
Bolig med oppfølging	1 491	421	986	42	42
Beredskapshjem	622	430	100	81	11
Fosterhjem (utenom familien)	3 493	2 968	349	163	13
Fosterhjem (familieplassert)	1 653	1 487	119	45	2
Forsterket fosterhjem (utenom familien)	4 006	3 328	357	298	23
Forsterket fosterhjem (familieplassert)	480	450	12	17	1
Barnevernsinstitusjoner	1 379	930	349	80	20
Plassering i institusjon etter annen lov	63	49	9	3	2
Poliklinisk psykiatrisk behandling	188	151	28	9	-
MST - Multisystemisk terapi	323	292	22	8	1
PMTO – foreldreveiledning	632	536	44	46	6
Andre hjemmebaserte tiltak	2 418	1 846	305	262	5
Vedtak om deltakelse i ansvarsgruppe	5 538	4 342	608	552	36
Vedtak om råd og veiledning	13 072	9 986	1 560	1 440	86
Andre tiltak	11 611	8 835	1 645	1 047	84

¹ Hvert barn kan ha flere tiltak. Summen av tiltak er derfor større enn antall barn som har fått hjelp.

Tabell A5. Barn og unge med plasseringstiltak per 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

	I alt ¹	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn			Innvandrere			Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre		
		Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Plasseringer i alt	13 917	10 441	5 456	4 985	2 607	1 833	774	750	405	345
Fosterhjem	9 632	8 233	4 341	3 892	837	457	380	523	275	248
Barnevernsinstitusjon	1 378	930	513	417	348	230	118	80	52	28
Bolig/hybel og bolig med oppfølging	2 222	799	354	445	1 313	1 092	221	63	30	33
Andre behandlingstilstander	63	49	25	24	9	5	4	3	3	0
Beredskapshjem	622	430	223	207	100	49	51	81	45	36
Per 1000 barn 0-22 år:										
Plasseringer i alt	9,6	8,3	8,4	8,1	27,1	37,2	16,5	7,4	7,8	6,9
Fosterhjem	6,6	6,5	6,7	6,4	8,7	9,3	8,1	5,1	5,3	5,0
Barnevernsinstitusjon	0,9	0,7	0,8	0,7	3,6	4,7	2,5	0,8	1,0	0,6
Bolig/hybel og bolig med oppfølging	1,5	0,6	0,5	0,7	13,7	22,1	4,7	0,6	0,6	0,7
Andre behandlingstilstander	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Beredskapshjem	0,4	0,3	0,3	0,3	1,0	1,0	1,1	0,8	0,9	0,7
Befolkningstall 0-22 år	1 456 490	1 258 533	645 786	612 747	96 135	49 327	46 808	101 822	52 172	49 650

¹ I denne summen inngår de 119 barna med plasseringstiltak som vi ikke kjenner bakgrunnen til.

Tabell A6. Barn og unge 0-22 år med tiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og grunn for tiltak. Absolutte tall, prosent og per 1 000. 2012

	Alle	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn	Innvandrere	Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre
Barn og unge i befolkningen 0-22 år	1 456 490	1 258 533	96 135	101 822
Barn og unge med tiltak 0-22 år	53 198	40 244	7 331	5 136
Barnet utsatt for vanskjøtsel	707	570	66	65
Barnet utsatt for fysisk mishandling	1 531	730	429	347
Barnet utsatt for psykisk mishandling	828	519	210	87
Barnet utsatt for seksuelle overgrep/incest	403	357	31	12
Foreldres somatiske sykdom	891	682	87	111
Foreldres psykiske lidelse	6 901	5 645	508	665
Foreldres rusmisbruk	5 491	5 152	132	201
Foreldres manglende omsorgsevne	9 404	7 894	739	740
Foreldre døde	450	308	108	33
Kriminalitet hos foreldrene	315	224	25	51
Vold i hjemmet	2 704	1 368	592	717
Barnet funksjonshemmet	812	654	75	80
Barnets psykiske problemer	1 971	1 692	190	74
Barnets rusmisbruk	727	638	65	22
Barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)	4 785	3 980	525	261
Forholdene i hjemmet, særlige behov	25 730	19 737	2 967	2 814
Anna grunnlag	10 383	6 659	2 833	720
Uoppgitt grunnlag	6	4	0	2
Prosent av barn og unge med tiltak				
Barnet utsatt for vanskjøtsel	1,3	1,4	0,9	1,3
Barnet utsatt for fysisk mishandling	2,9	1,8	5,9	6,8
Barnet utsatt for psykisk mishandling	1,6	1,3	2,9	1,7
Barnet utsatt for seksuelle overgrep/incest	0,8	0,9	0,4	0,2
Foreldres somatiske sykdom	1,7	1,7	1,2	2,2
Foreldres psykiske lidelse	13,0	14,0	6,9	12,9
Foreldres rusmisbruk	10,3	12,8	1,8	3,9
Foreldres manglende omsorgsevne	17,7	19,6	10,1	14,4
Foreldre døde	0,8	0,8	1,5	0,6
Kriminalitet hos foreldrene	0,6	0,6	0,3	1,0
Vold i hjemmet	5,1	3,4	8,1	14,0
Barnet funksjonshemmet	1,5	1,6	1,0	1,6
Barnets psykiske problemer	3,7	4,2	2,6	1,4
Barnets rusmisbruk	1,4	1,6	0,9	0,4
Barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)	9,0	9,9	7,2	5,1
Forholdene i hjemmet, særlige behov	48,4	49,0	40,5	54,8
Anna grunnlag	19,5	16,5	38,6	14,0
Uoppgitt grunnlag	0,0	0,0	0,0	0,0
Per 1 000 barn og unge 0-22 år				
Barnet utsatt for vanskjøtsel	0,5	0,5	0,7	0,6
Barnet utsatt for fysisk mishandling	1,1	0,6	4,5	3,4
Barnet utsatt for psykisk mishandling	0,6	0,4	2,2	0,9
Barnet utsatt for seksuelle overgrep/incest	0,3	0,3	0,3	0,1
Foreldres somatiske sykdom	0,6	0,5	0,9	1,1
Foreldres psykiske lidelse	4,7	4,5	5,3	6,5
Foreldres rusmisbruk	3,8	4,1	1,4	2,0
Foreldres manglende omsorgsevne	6,5	6,3	7,7	7,3
Foreldre døde	0,3	0,2	1,1	0,3
Kriminalitet hos foreldrene	0,2	0,2	0,3	0,5
Vold i hjemmet	1,9	1,1	6,2	7,0
Barnet funksjonshemmet	0,6	0,5	0,8	0,8
Barnets psykiske problemer	1,4	1,3	2,0	0,7
Barnets rusmisbruk	0,5	0,5	0,7	0,2
Barnets atferd (sosialt avvik, kriminalitet)	3,3	3,2	5,5	2,6
Forholdene i hjemmet, særlige behov	17,7	15,7	30,9	27,6
Anna grunnlag	7,1	5,3	29,5	7,1
Uoppgitt grunnlag	0,0	0,0	0,0	0,0

[†] Flere grunner for tiltak kan være registrert for samme barn.

Tabell A7. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn					Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre		Uoppgitt ²
	I alt ¹	Innvandrere		Innvandrere		Uoppgitt ²		
	Absolutte tall	Absolutte tall	Per 1 000	Absolutte tall	Per 1 000	Absolutte tall	Per 1 000	
Barn og unge med tiltak	53 198	40 244	32,0	7 331	76,3	5 136	50,4	487
Barnehage 0-6 år ³ (Rate 0-6 år)	5 367	4 148	11,2	273	17,1	914	17,9	32
Støttekontakt	3 894	2 747	2,2	682	7,1	424	4,2	41
Besøkshjem/avlastningstiltak	10 744	9 072	7,2	910	9,5	688	6,8	74
Hjemmekonsulent/avlastning i hjemmet	2 154	1 522	1,2	350	3,6	253	2,5	29
Skolefritidsordning (SFO) 6-10 år ⁴ (Rate 6-10 år)	4 778	3 601	13,7	456	25,0	694	30,7	27
Fritidsaktiviteter	5 051	3 189	2,5	1 269	13,2	532	5,2	61
Tilsyn i hjemmet	1 759	1 311	1,0	214	2,2	212	2,1	22
Økonomisk hjelp etter § 4-4 tredje ledd	10 054	6 785	5,4	2 363	24,6	776	7,6	130
Utdanning/arbeid	479	270	0,2	186	1,9	12	0,1	11
Medisinsk undersøkelse og behandling	908	671	0,5	198	2,1	33	0,3	6
Behandling av barn med særlige opplæringsbehov ..	65	54	0,0	8	0,1	3	0,0	-
Senter for foreldre og barn	553	383	0,3	47	0,5	120	1,2	3
Egen bolig/hybel	1 165	649	0,5	477	5,0	34	0,3	5
Bolig med oppfølging	2 104	697	0,6	1 289	13,4	68	0,7	50
Beredskapshjem	1 965	1 301	1,0	326	3,4	275	2,7	63
Fosterhjem (utenom familien)	4 471	3 735	3,0	512	5,3	205	2,0	19
Fosterhjem (familieplassert)	2 198	1 981	1,6	149	1,5	65	0,6	3
Forsterket fosterhjem (utenom familien)	4 686	3 847	3,1	458	4,8	353	3,5	28
Forsterket fosterhjem (familieplassert)	583	544	0,4	17	0,2	21	0,2	1
Barnevernsinstitusjoner	2 637	1 707	1,4	658	6,8	200	2,0	72
Plassering i institusjon etter annen lov	109	87	0,1	14	0,1	6	0,1	2
Poliklinisk psykiatrisk behandling	323	249	0,2	54	0,6	20	0,2	-
MST - multisystemisk terapi ⁵ (Rate 10-19 år)	798	727	1,3	53	1,1	17	0,5	1
PMTO – foreldreveiledning ⁶ (Rate 3-12 år)	1 082	914	1,7	65	1,9	97	2,0	6
Andre hjemmebaserte tiltak	4 425	3 321	2,6	589	6,1	502	4,9	13
Vedtak om deltakelse i ansvarsgruppe	8 415	6 486	5,2	965	10,0	907	8,9	57
Vedtak om råd og veiledning	21 167	16 090	12,8	2 505	26,1	2 409	23,7	163
Andre tiltak	18 265	13 787	11,0	2 603	27,1	1 719	16,9	156

¹ Hvert barn kan ha flere tiltak. Summen av tiltak er derfor større enn antall barn og unge som har fått hjelp.

² For 487 barn og unge kjenner vi ikke bakgrunnen.

³ Aldersbestemt tiltak og rateberegning per 1 000 barn 0-6 år.

⁴ Aldersbestemt tiltak og rateberegning per 1 000 barn 6-10 år.

⁵ Aldersbestemt tiltak og rateberegning per 1 000 barn 10-19 år.

⁶ Aldersbestemt tiltak og rateberegning per 1 000 barn 3-12 år.

Tabell A8. Barn og unge med plasseringstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn og unge. 2012

Plasseringstiltak og alder	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn		Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre		Barn og unge uten innvandrerbakgrunn		Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre	
	Antall	Innvandrere	Antall	Innvandrere	Per 1 000	Innvandrere	Per 1 000	Per 1 000
Alle plasserte 0-22 år	10 441	2 607	750		8,3	27,1		7,4
0-2 år	570	5	71		3,7	1,4		2,6
3-5 år	869	47	101		5,4	5,3		5,3
6-12 år	3 196	286	277		8,6	10,9		9,3
13-17 år	4 043	1 098	206		14,3	45,9		14,0
18-22 år	1 763	1 170	95		6,1	34,7		8,4
Fosterhjem	8 233	837	523		6,5	8,7		5,1
0-2 år	457	3	49		3,0	0,8		1,8
3-5 år	813	33	82		5,0	3,8		4,3
6-12 år	2 936	211	220		7,9	8,1		7,4
13-17 år	3 103	433	137		11,0	18,1		9,3
18-22 år	924	157	35		3,2	4,7		3,1
Barnevernsinstitusjon	930	348	80		0,7	3,6		0,8
0-2 år	2	0	3		0,0	0,0		0,1
3-5 år	1	2	3		0,0	0,2		0,2
6-12 år	82	22	20		0,2	0,8		0,7
13-17 år	702	254	46		2,5	10,6		3,1
18-22 år	143	70	8		0,5	2,1		0,7
Bolig/hybel og bolig med oppfølging	799	1 313	63		0,6	13,7		0,6
0-2 år	5	0	0		0,0	0,0		0,0
3-5 år	1	0	0		0,0	0,0		0,0
6-12 år	1	3	1		0,0	0,1		0,0
13-17 år	105	371	10		0,4	15,5		0,7
18-22 år	687	938	52		2,4	27,8		4,6
Andre plasseringstiltak	479	109	84		0,4	1,1		0,8
0-2 år	106	2	19		0,7	0,0		0,0
3-5 år	54	12	16		0,3	0,0		0,0
6-12 år	177	50	36		0,5	1,9		1,2
13-17 år	133	40	13		0,5	1,7		0,9
18-22 år	9	5	0		0,0	0,1		0,0

Tabell A9. Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge. 2009 og 2012

	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn		Innvandrere		Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre	
	2009	2012	2009	2012	2009	2012
Befolkningstall 0-2 år	160 543	154 862	2 864	3 597	20 367	26 927
Barn med tiltak 0-2 år	2 524	2 896	114	96	513	637
Barn med tiltak per 1 000 barn 0-2 år	15,7	18,7	39,8	26,7	25,2	23,7
Befolkningstall 3-5 år	158 181	161 888	6 602	8 792	15 040	18 948
Barn med tiltak 3-5 år	4 418	5 268	286	431	953	1 095
Barn med tiltak per 1 000 barn 3-5 år	27,9	32,5	43,3	49,0	63,4	57,8
Befolkningstall 6-12 år	379 606	370 461	20 710	26 144	25 330	29 904
Barn med tiltak 6-12 år	13 733	14 701	1 607	1 957	1 691	2 266
Barn med tiltak per 1 000 barn 6-12 år	36,2	39,7	77,6	74,9	66,8	75,8
Befolkningstall 13-17 år	287 529	282 703	19 516	23 906	12 868	14 765
Barn med tiltak 13-17 år	12 435	12 972	2 238	2 758	818	884
Barn med tiltak per 1 000 barn 13-17 år	43,2	45,9	114,7	115,4	63,6	59,9
Befolkningstall 18-22 år	281 510	288 619	27 123	33 696	8 495	11 278
Unge med tiltak 18-22 år	3 714	4 294	863	2 065	175	250
Unge med tiltak per 1 000 unge 18-22 år	13,2	14,9	31,8	61,3	20,6	22,2
Befolkningstall 0-22 år	1 267 369	1 258 533	76 815	96 135	82 100	101 822
Barn og unge med tiltak 0-22 år	36 878	40 244	5 129	7 331	4 151	5 136
Barn og unge med tiltak per 1 000 barn og unge 0-22 år	29,1	32,0	66,8	76,0	50,6	50,4

Tabell A10. Barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn, tiltakstype og aldersgrupper. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge. 2009 og 2012¹

	Barn og unge uten innvandrerbakgrunn		Innvandrere		Norskfødte barn og unge med innvandrerforeldre	
	2009	2012	2009	2012	2009	2012
Befolkningstall 0-2 år	160 543	154 862	2 864	3 597	20 367	26 927
Barn med tiltak 0-2 år	2 006	2 200	85	53	398	461
- hjelpetiltak	1 702	1 797	80	49	371	416
- omsorgstiltak	304	403	5	4	27	45
Barn med tiltak per 1 000 barn 0-2 år	12,5	14,2	29,7	14,7	19,5	17,1
- hjelpetiltak per 1 000 barn 0-2 år	10,6	11,6	27,9	13,6	18,2	15,4
- omsorgstiltak per 1 000 barn 0-2 år	1,9	2,6	1,7	1,1	1,3	1,7
Befolkningstall 3-5 år	158 181	161 888	6 602	8 792	15 040	18 948
Barn med tiltak 3-5 år	3 578	3 988	224	291	764	765
- hjelpetiltak	3 078	3 285	203	258	714	687
- omsorgstiltak	500	703	21	33	50	78
Barn med tiltak per 1 000 barn 3-5 år	22,6	24,6	33,9	33,1	50,8	40,4
- hjelpetiltak per 1 000 barn 3-5 år	19,5	20,3	30,7	29,3	47,5	36,3
- omsorgstiltak per 1 000 barn 3-5 år	3,2	4,3	3,2	3,8	3,3	4,1
Befolkningstall 6-12 år	379 606	370 461	20 710	26 144	25 330	29 904
Barn med tiltak 6-12 år	10 981	11 105	1 250	1 431	1 271	1 515
- hjelpetiltak	8 521	8 390	1 114	1 236	1 142	1 279
- omsorgstiltak	2 460	2 715	136	195	129	236
Barn med tiltak per 1 000 barn 6-12 år	28,9	30,0	60,4	54,7	50,2	50,7
- hjelpetiltak per 1 000 barn 6-12 år	22,4	22,6	53,8	47,3	45,1	42,8
- omsorgstiltak per 1 000 barn 6-12 år	6,5	7,3	6,6	7,5	5,1	7,9
Befolkningstall 13-17 år	287 529	282 703	19 516	23 906	12 868	14 765
Barn med tiltak 13-17 år	9 578	9 531	1 794	2 140	613	614
- hjelpetiltak	6 996	6 615	1 527	1 821	504	475
- omsorgstiltak	2 582	2 916	267	319	109	139
Barn med tiltak per 1 000 barn 13-17 år	33,3	33,7	91,9	89,5	47,6	41,6
- hjelpetiltak per 1 000 barn 13-17 år	24,3	23,4	78,2	76,2	39,2	32,2
- omsorgstiltak per 1 000 barn 13-17 år	9,0	10,3	13,7	13,3	8,5	9,4
Befolkningstall 18-22 år	281 510	288 619	27 123	33 696	8 495	11 278
Unge med hjelpetiltak 18-22 år	2 244	2 632	562	1 540	106	144
Unge med tiltak per 1 000 unge 18-22 år	8,0	9,1	20,7	45,7	12,5	12,8
Befolkningstall 0-17 år	985 859	969 914	49 692	62 439	73 605	90 544
Barn med tiltak 0-17 år	26 143	26 824	3 353	3 915	3 046	3 355
- hjelpetiltak	20 297	20 087	2 924	3 364	2 731	2 857
- omsorgstiltak	5 846	6 737	429	551	315	498
Barn med tiltak per 1 000 barn 0-17 år	26,5	27,7	67,5	62,7	41,4	37,1
- hjelpetiltak per 1 000 barn 0-17 år	20,6	20,7	58,8	53,9	37,1	31,6
- omsorgstiltak per 1 000 barn 0-17 år	5,9	6,9	8,6	8,8	4,3	5,5
Befolkningstall 0-22 år	1 267 369	1 258 533	76 815	96 135	82 100	101 822
Barn og unge med tiltak 0-22 år	28 387	29 456	3 915	5 455	3 152	3 499
- hjelpetiltak	22 541	22 719	3 486	4 904	2 837	3 001
- omsorgstiltak	5 846	6 737	429	551	315	498
Barn og unge med tiltak per 1 000 barn og unge 0-22 år	22,4	23,4	51,0	56,7	38,4	34,4

¹ Barn og unge med uoppgitt bakgrunn er ikke med i tabellen

Tabell A11. Barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året etter innvandringsgrunn og tiltak. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012

	Flukt	Familiegjenforening	Uoppgitt ¹
Antall barn og unge 0-22 år	23 035	55 262	
Per 1 000 barn og unge 0-22 år	175,3	47,5	.
Barn og unge 0-22 år med tiltak	4 038	2 626	202
Barnehage	57	76	4
Støttekontakt	362	265	20
Besøkshjem/avlastningstiltak	515	279	32
Hjemkonsulent/avlastning i hjemmet	178	133	9
Skolefritidsordning (SFO)	207	200	13
Fritidsaktiviteter	834	379	21
Tilsyn	73	118	4
Økonomisk hjelp	1 631	578	42
Utdanning/arbeid	157	25	2
Medisinsk undersøkelse og behandling	145	44	-
Behandling av barn med særlige opplæringsbehov ..	5	3	-
Senter for foreldre og barn (tidligere mødre hjem)	9	26	2
Egen bolig/hybel	372	83	12
Bolig med oppfølging	1 181	82	7
Beredskapshjem	119	167	6
Fosterhjem (utenom familien)	268	190	27
Fosterhjem (familieplassering)	113	28	3
Forsterket fosterhjem (utenom familien)	237	153	30
Forsterket fosterhjem (familieplassert)	10	5	-
Barnevernsinstitusjon	368	240	23
Plassering i annen institusjon	6	7	-
Poliklinisk psykiatrisk behandling	24	16	5
MST - multisystemisk terapi	12	36	2
PMTO - foreldreopplæring	18	40	2
Andre hjemmebaserte tiltak	290	243	17
Vedtak om deltakelse i ansvarsgruppe	432	422	44
Vedtak om råd og veiledning	1 071	1 148	90
Andre tiltak	1 521	839	81

¹ For uoppgitt har vi utelatt befolkningstall, da disse ikke er sammenlignbare med tall for 2009 publisert i tidligere rapport

Tabell A12. Barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak etter landbakgrunn. Absolutte tall og per 1 000. 1. januar 2013

	Innvandrere 0-22 år			Norskfødte med innvandrerforeldre 0-22 år			
	Antall med tiltak	Antall i befolkningen	Antall med tiltak per 1 000 i befolkningen	Antall med tiltak	Antall i befolkningen	Antall med tiltak per 1 000 i befolkningen	
Afghanistan	1 560	5425	287,6	Irak	470	7624	61,6
Somalia	649	7573	85,7	Pakistan	464	10323	44,9
Irak	477	5667	84,2	Somalia	415	9047	45,9
Polen	326	11044	29,5	Vietnam	402	6729	59,7
Russland	307	3609	85,1	Sri Lanka	277	5408	51,2
Eritrea	298	2683	111,1	Iran	203	3164	64,2
Thailand	241	3340	72,2	Tyrkia	192	5101	37,6
Iran	207	2024	102,3	Afghanistan	183	2248	81,4
Etiopia	196	1271	154,2	Russland	179	2121	84,4
Kongo	150	843	177,9	Kosovo	177	4169	42,5
Myanmar	146	1140	128,1	Marokko	171	2943	58,1
Sri Lanka	144	613	234,9	Østerrike	137	3312	41,4
Tyskland	126	3659	34,4	Polen	121	5577	21,7
Litauen	108	5433	19,9	Eritrea	83	1625	51,1
Sudan	107	703	152,2	India	82	2401	34,2
Sverige	96	3980	24,1	Etiopia	76	1390	54,7
Pakistan	91	1617	56,3	Chile	68	1267	53,7
Brasil	89	596	149,3	Thailand	60	574	104,5
Liberia	87	317	274,4	Liberia	57	232	245,7
Kosovo	85	1897	44,8	Filippinene	55	1380	39,9
Burundi	79	384	205,7	Kina	54	1357	39,8
Filippinene	75	1917	39,1	Libanon	53	830	63,9
Palestina	67	1409	47,6	Kongo	52	422	123,2
Island	57	1800	31,7	Syria	46	791	58,2
Latvia	47	1600	29,4	Burundi	43	262	164,1
Nigeria	39	187	208,6	Ghana	43	587	73,3
Syria	39	501	77,8	Sudan	42	404	104,0
Romania	38	1130	33,6	Nigeria	41	325	126,2
Marokko	37	365	101,4	Myanmar	38	514	73,9
Kina	37	881	42,0	Makedonia	37	925	40,0
Tyrkia	35	793	44,1	Tyskland	35	1888	18,5
Danmark	32	1258	25,4	Gambia	33	428	77,1
Bosnia-Hercegovina	32	1212	26,4	Uganda	28	154	181,8
Kenya	32	260	123,1	Sverige	27	1517	17,8
Rwanda	31	213	145,5	Palestina	26	442	58,8
Vietnam	31	640	48,4	Litauen	25	1934	12,9
India	29	781	37,1	Rwanda	24	144	166,7
USA	28	913	30,7	Algerie	22	416	52,9
Nederland	26	1400	18,6	Serbia	19	529	35,9
Libanon	26	201	129,4	Sierra Leone	19	123	154,5
Nepal	26	278	93,5	Portugal	17	92	184,8
Estland	25	692	36,1	Storbritannia	17	492	34,6
Storbritannia	25	1057	23,7	Den dominikanske republikk	17	104	163,5
Angola	25	99	252,5	Kroatia	16	468	34,2
Sierra Leone	25	111	225,2	Kambodsja	16	132	121,2
Ghana	24	211	113,7	Egypt	15	135	111,1
Uganda	24	139	172,7	Kenya	15	183	82,0
Ukraina	22	583	37,7	Tanzania	15	119	126,1
Spania	20	695	28,8	Danmark	13	745	17,4
Chile	20	325	61,5				

Figurregister

1.1.	Innvandrere og norskfødte barn og unge med innvanderforeldre 0-22 år bosatt i Norge, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper per 1. januar 2013. Absolutte tall.....	9
1.2.	Innvandrere 0-22 år etter landbakgrunn. Per 1. januar 2013. Absolutte tall	10
1.3.	Norskfødte barn og unge med innvanderforeldre 0-22 år etter landbakgrunn. Per 1. januar 2013. Absolutte tall	10
2.1.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 i hver aldersgruppe. 2012	12
2.2.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2009 og 2012	13
2.3.	Barn og unge med noen utvalgte barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år.....	14
2.4.	Barn med barnehage som tiltak, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn i ulike aldersgrupper. 2012	15
2.5.	Barn og unge med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn, aldersgrupper og type tiltak. Per 1 000 barn og unge. 2012.....	18
2.6.	Barn med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn, kjønn og type tiltak. Per 1 000 barn 0-17 år. 2012	19
3.1.	Innvandrere 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Absolutte tall. 2012.....	20
3.2.	Innvandrere 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Per 1 000 innvandet fra det enkelte land 0-22 år. 2012	21
3.3.	Norskfødte barn og unge med innvanderforeldre 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Absolutte tall. 2012	21
3.4.	Norskfødte barn og unge med innvanderforeldre 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter landbakgrunn. Per 1 000 norskfødte med innvanderforeldre fra det enkelte land 0-22 år. 2012	22
4.1.	Barn og unge med plasseringstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012	24
4.2.	Barn og unge med plasseringstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2009 og 2012	25
4.3.	Barn og unge med plasseringstiltak per 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012	26
6.1.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandringsgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn og unge. 2012.....	32
6.2.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandringsgrunn og kjønn. Per 1 000 barn og unge. 2012.	33
7.1.	Innvandrere og norskfødte barn og unge med innvanderforeldre 0-22 år bosatt i bydelene i Oslo, etter innvandrerbakgrunn. 1. januar 2013. Prosent.....	36
7.2.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året i bydelene i Oslo, etter type tiltak. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012	37
7.3.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året i bydelene i Oslo, etter innvandrerbakgrunn. Per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012.....	38

Tabellregister

7.1	Barn og unge 0-22 år i Oslo og resten av landet, etter innvandrerbakgrunn. Absolutte tall og prosentandeler. Per 1. januar 2013.....	35
7.2.	Barn og unge 0-22 år med tiltak i løpet av året i Oslo og i resten av landet, etter innvandrerbakgrunn. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012.....	35
A1.	Barn og unge bosatt i Norge etter innvandrerbakgrunn, kjønn og alder per 1. januar 2013	41
A2.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. 2012	41
A3.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året etter innvandrerbakgrunn, kjønn og alder. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012.....	42
A4.	Barn og unge med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. 2012	42
A5.	Barn og unge med plasseringstiltak per 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012.....	43
A6.	Barn og unge 0-22 år med tiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og grunn for tiltak. Absolutte tall, prosent og per 1 000. 2012	44
A7.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn og tiltak. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012	45
A8.	Barn og unge med plasseringstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn og aldersgrupper. Per 1 000 barn og unge. 2012.....	46
A9.	Barn og unge med barnevernstiltak i løpet av året, etter innvandrerbakgrunn. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge. 2009 og 2012.....	46
A10.	Barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak 31. desember, etter innvandrerbakgrunn, tiltakstype og aldersgrupper. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge. 2009 og 2012	47
A11.	Barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året etter innvandringsgrunn og tiltak. Absolutte tall og per 1 000 barn og unge 0-22 år. 2012	48
A12.	Barn og unge 0-22 år med barnevernstiltak etter landbakgrunn. Absolutte tall og per 1 000. 1. januar 2013	49

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9126-5 (trykt)
ISBN 978-82-537-9127-2 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9126-5

9 788253 791265

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway